

LA BY RINT

Geschreven door Kellie Lippens

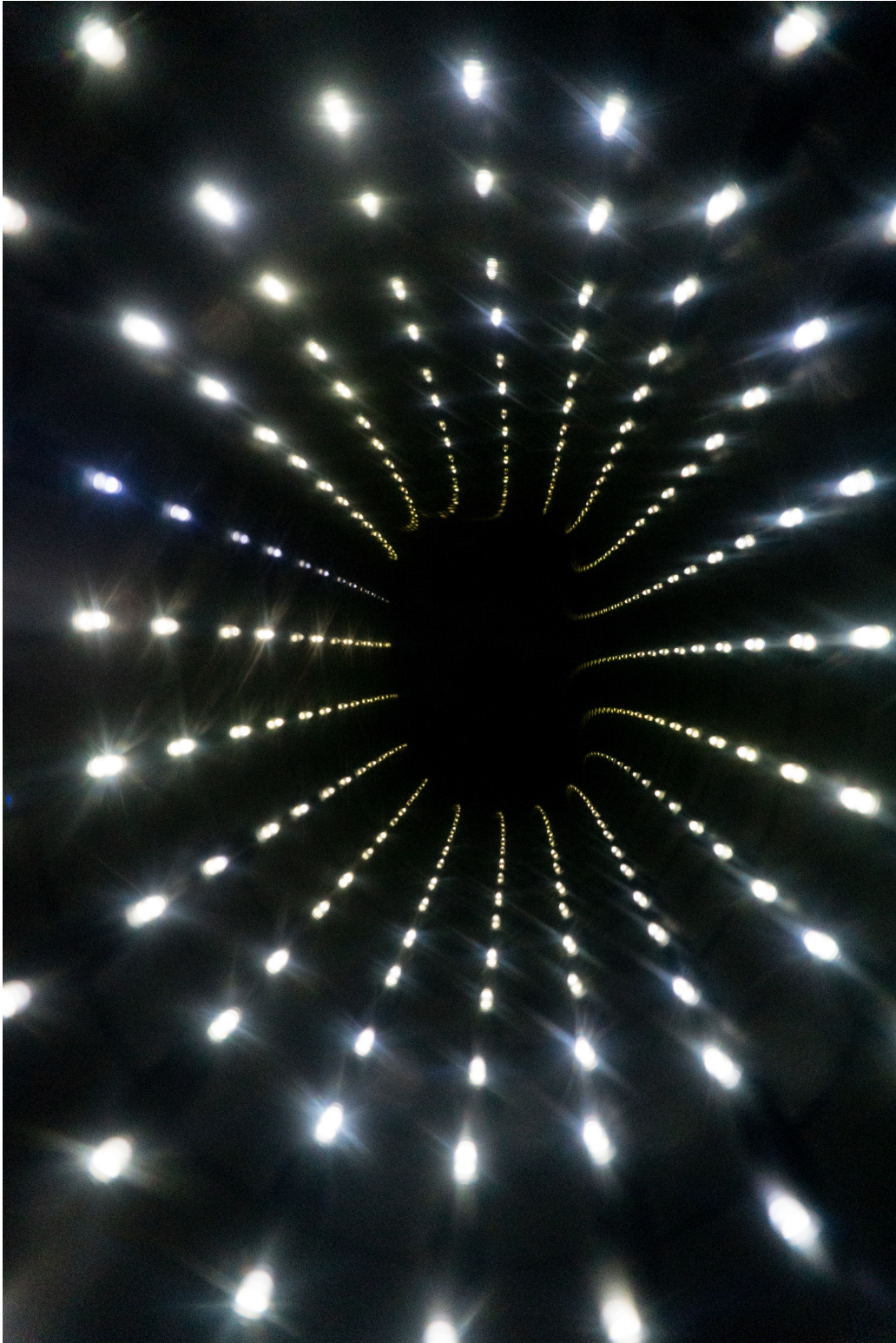
Dit document is een beetje een spiegel. Niet van de lezer, maar van jou, als auteur Kellie. Het is persoonlijk, wat het erg mooi maakt. Ergens zit er ook iets romantisch in, bijna met een zekere naïviteit. Op zich, door de vorm, wordt het geen thesis, maar een kunstwerk. Ik ben niet altijd akkoord met wat je schrijft (soms wel hoor), maar doordat het zo een persoonlijke weergave van jou is, kom je er precies mee weg...

Brief van Frank Merckx

LA BY RINT

Kellie Lippens
Masterscriptie Keramiek en glas

Begeleid door Frank Maet en Sylvie Vandenhoucke
2019-2020 LUCA School of Arts, Gent

*Zie en beleef deze scriptie als een ingang,
een tunnel, het zwarte gat dat je laat mijmeren.
De magie van het verhaal start daarna...*

Ik, Kellie Lippens, ben geen keramist of glaskunstenaar, evenmin een beeldhouwer of installatiekunstenaar. Ik voel me, als beeldenmaker, aangetrokken tot beelden en poëtische verbanden, tot een ‘poëtische montage’. In deze opvatting is ook deze geschreven bundel opgevat. Het is geen traditioneel causaal onderzoek maar meer een abstracte ordening die vrij staat en zich dicht bij de logica van het menselijk denken bevindt. Het is ‘materiaal’ dat op verschillende manieren gerangschikt kan worden, als een autonoom werk. Andrei Tarkovski is een belangrijke inspiratiebron voor mij omwille van de thematieken en zijn werkwijze. Hij heeft het voornamelijk over de mens – over ieder van ons – over de mens die deel is van de aarde, en over de aarde die deel is van de mens; om de schoonheid te tonen, en om wat wezenlijk van waarde is op deze wereld te tonen. Gedachten en ontwikkelingen ontstaan volgens bijzondere wetmatigheden en wijken af van rationele constructies in zijn scheppende wereld. Een medewerker van het Natuurkundig Instituut van de Academie van Wetenschappen schreef in een brief aan Tarkovski:

“(…) We moeten ernaar kijken als naar een sterrenhemel, als naar de zee of een landschap. Wiskundige logica, die kan verklaren wat de mens of de zin van zijn bestaan is, zullen we er niet in aantreffen.”¹

Het ontdekken van onzichtbare (onbekende) plaats zorgt voor reflectie. Doorheen mijn mentale reflecties neem ik je mee voorbij logische verbanden, naar mijn mentale wereld, in een labyrint van mogelijkheden aan de hand van kleine puzzelstukjes van gesprekken, artikelen, gedichten, foto’s, schetsen, associaties, dagboeknotities en brieven gemaakt en geschreven door mezelf, tenzij anders vermeld. Het ontstond in de periode waar ik mijn weg zocht doorheen mijn masterproof. Waar onze gedachten zich op richten wordt onze wereld.² Deze denksprongen leiden volgens mij tot een diepere kern, tot onszelf. Door dit boek te openen zet je de gedachtengang in beweging – een boek dat zelf ook verbindingen aangaat met elementen buiten zichzelf en op zich al uiteenlopende relaties aan bod laat komen.³ Tussen zwart en wit is het niet grijs.

¹ Tarkovski, Andrei, *De verzegelde tijd*, 2012: 8, 17-18.

² Sunmin, Haemin, *The Things Can See Only When You Slow Down: How to Be Calm and Mindful in a Fast-Paced World*, 2012.

³ Pil, Lut, Merel Cremers, Bram van Breda, An-Valerie Vandromme, *Dialogues between object and space*, 2019:17.

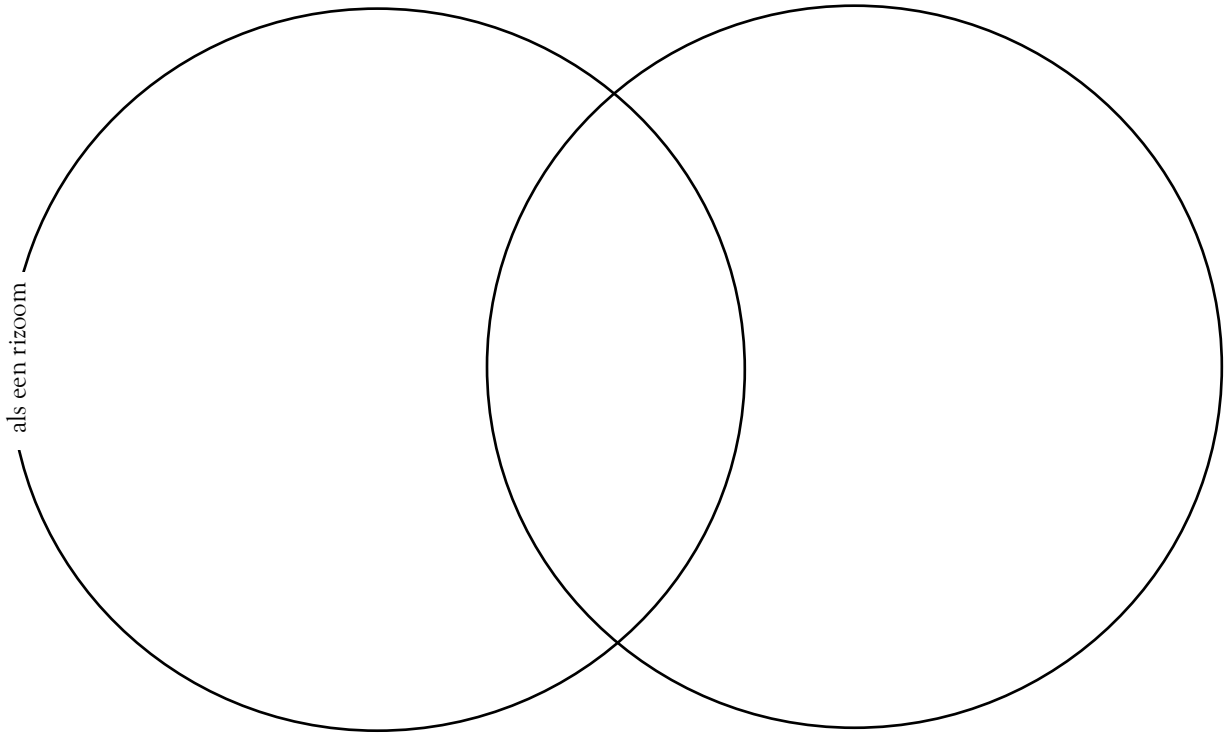
ZWART I *bn* is de meest donkere kleur : (*fig.*) *het ziet ~ van de mensen* er zijn heel veel mensen • *somber* : *de dingen ~ inzien* • *illegaal*, zonder premies en belastingen te betalen * *~ op wit* schriftelijk * *~ gat* object in het heelal dat alles, ook licht, absorbeert * *~ e* doos apparaat dat vluchtgegevens registreert * *~ e lijst* lijst te boycotten personen * *een ~ e bladzijde in de geschiedenis* periode met oneervolle gebeurtenissen * *het ziet er ~ van de mensen* er zijn heel veel mensen || *het zwarte kleur*, wat zwart is • *woekerzwaam* in graan⁴

⁴Weijnen, A.A., *Prisma woordenboek: Nederlands*, 2007:648.

WIT I *bn* lichte kleur, blank, bleek • lager in prijs dan de algemeen geldende prijs • legaal, met betaling van premies en belastingen : ~ *werken* * ~ *te vlag* witte vlag of doek als teken van vrede of overgave * ~ *te steenkool* waterkracht * ~ *te wijven* geesten die lijken op elfen en heksen (*in volksgeloof*) * ~ *te pomp* pomp met benzine onder de vastgestelde prijs * ~ *te vloed* vaginale afscheiding || *het* witte kleur • wat wit is : *het* ~ van de ogen • (*druktechnisch*) gedeelte dat niet bedrukt is⁵

- ~ staat in plaats van het trefwoord
- gaat vooraf aan de verschillende betekenissen van een trefwoord
- * gaat vooraf aan zegswijzen en voorbeeldzinnen
- ... geeft aan dat het betrokken woord ertussen gevoegd kan worden

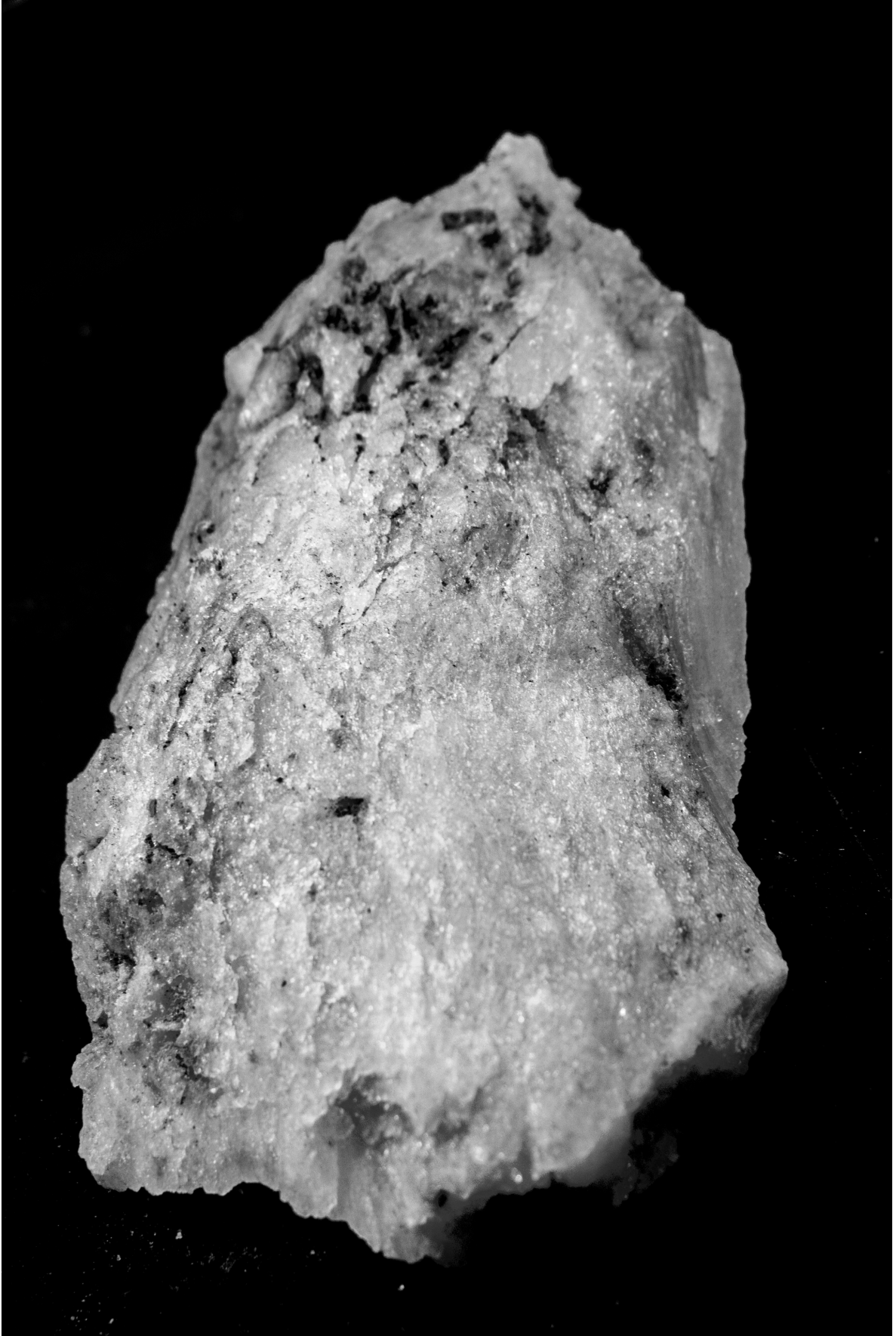
⁵ Weijnen, A.A., *Prisma woordenboek: Nederlands*, 2007:629.

**“EEN RIZOOM BEGINT NIET EN EINDIGT
NIET, MAAR IS ALTIJD IN HET MIDDEN,
TUSSEN DE DINGEN IN, INTERMEZZO.”⁶**

GILLES DELEUZE

⁶s.n., "Gilles Deleuze", s.d..

Rotsblok
by
Kellie Lippens

INT. SLAAPKAMER 18:30

RAM○

Hé Cyr○, wat ben je aan het doen?

CYR○

Ik ben naar buiten aan het ..

RAM○

Waarnaar kijk je dan?

CYR○

Ik kijk hoe de lucht stillaan
donkerder wordt.

RAM○

Waarom vind je de maan zo mooi?

CYR○

Ze straalt, ze ^U me toe.

([···])

De maan spreekt me aan, kijkt me...
neen kijkt ons aan.

RAM○

De maan kan toch helemaal niet kijken!

CYR○

Toch wel. Ik denk dat ze werkelijk
alles ..

([···])

Het is zoals een vriend die contact
zoekt, maar veel te ver woont.

RAM○

Alez Cyr○, hoor jezelf bezig. De
maan is geen persoon hé.

CYR○

Toch wel. Ze heeft een gezicht, nu
het volle maan is kan je het ..
De donkere gebieden zijn haar ogen.⁷

RAM○

Ach ja... als jij daar een gezicht
in wilt .. Voor mij zijn dat
kraters of iets anders.

RAM○ en Cyr○ spreken naast elkaar.
Ze zoeken geen toenadering tot elkaar.

CYR○

(↗)

*In welke vorm zou ze zich morgen
vertonen of zal ze verstoppertje
spelen door de wolken heen?*

(CONTINUED)

⁷JongerenWerkgroep voor Sterrenkunde, "maan", s.d..

RAM○N

Je weet nooit of je de maan zal
 ..morgen.

CYR○

Ik vind het zo spannend om over na te
 denken.

RAM○N

Er valt niet veel te denken.
 De maan volgt een bepaalde cyclus.
 Het is helemaal niet spannend; de
 cyclus staat vast en je kan het
 voorspellen. Alles wat we weten via
 de wetenschap hoeven we niet in
 twijfel te trekken.

CYR○

Ik trek het niet in twijfel.
 Ik denk er graag over na...

RAM○N

(⇔)

Dat is niet nadenken hé Cyr○!

Cyr○ kijkt Ram○n aan, wachtend op een antwoord.
 Ram○n kalmeert zichzelf en zucht.

RAM○N

De cyclus is het gevolg van de
 getijdenwerking tussen aarde en
 maan, dit noemen we gebonden
 rotatie. De maan keert zich altijd
 met dezelfde kant naar de aarde
 toe. Dat komt omdat de maan even
 snel om zijn as draait als om de
 aarde.⁸

CYR○

Ja! We bewegen, dat weet ik maar we
 kunnen het niet .. en niet
 voelen.

RAM○N

Dat klopt. En de maan doet dat ook,
 net zoals de aarde.

CYR○

Ja, maar de bewegingen van de
 aardbol zijn zo traag dat we het
 niet kunnen voelen. De maan laat me
 die bewegingen wel voelen door te
 veranderen van vorm.

RAM○N

Tuurlijk, niks staat stil. Wij
 groeien toch ook.

↗ denken
 — geïrriteerd
 U (glim)lachen
 ⇔ hoofdschudden
 [...] stilte
 ∠ weggijken
 .. zien/kijken
 ♪ zingen

(CONTINUED)

⁸JongerenWerkgroep voor Sterrenkunde, "maan", s.d..

CYR○

Als ik nadenk over de bewegingen
die we maken, maakt het me rustig.
Alles is in evolutie en in
beweging.

RAM○N

Ja, tijd is net zoals liefde...
Het is onzichtbaar. De klok is
slechts een middel om de tijd te
kennen.

CYR○

Ik vind het zo jammer dat wij, de
mensen, de traagheid van de natuur
uit het oog verloren zijn. Niemand
lijkt hier aandacht voor te hebben.

RAM○N

We leven in een beeldcultuur.
Overal .. we beelden, overal zijn
we consumenten. Logisch dat we door
de economische massaconsumptie-
maatschappij niet meer stil staan
bij ons bioritme.

INT. SLAAPKAMER 19:30

De lucht buiten wordt steeds donkerder. Enkel de nachtlampjes branden.

CYR○

Kijk...

RAM○N

Wat?

CYR○

Kijk naar daar. De eerste ster is
daar. Zie haar dan...

CYR○

Naar daar moet je goed kijken.

RAM○N

Bedoel je dat?

CYR○

JAAAAAAAAAAAAAAA!
Dit is toch echt mooi hé. Die ene
ster aan de hemel.

RAM○N

Dat is geen ster, het is de planeet
Venus die je ziet. Ze komt als
eerste op. Het is na de zon en de
maan het helderste hemellichaam.⁹

CYR○

Waaw... is dat ██████ een planeet die we ..?

(CONTINUED)

⁹ Deboosere, Frank, "De nachthemel in december 2019", s.d..

RAM○N

Ja tuurlijk. Het lijkt een ster
maar het is een planeet.

CYR○

Ik wist niet dat we planeten kunnen ..

RAM○N

Ja, Venus is speciaal.

CYR○

Venus is heel speciaal! Het is de
Romeinse Godin van schoonheid en
liefde. Net deze wordt als eerste
zichtbaar aan de donkere hemel!
Nu begrijp ik waarom men haar
de naam Venus heeft gegeven!

RAM○N

Door waarnemingen van onbemande
ruimtesondes weten we dat er op de
planeet Venus extreme temperaturen,
gemiddeld 460°C, en enorme drukken...

CYR○

Ik associeer de hoge temperaturen
met het vurige, het romantische en
de passie.

RAM○N

De atmosfeer van Venus is zeer
giftig! Het is een planeet die
een schoolvoorbeeld kan zijn van
een uit de hand gelopen broeikas-
effect. Ze bestaat voor 96% uit
CO₂, een broeikasgas dat de warmte
absorbeert en de temperatuur doet
stijgen. Dit kan ook met onze aarde
gebeuren als we onbekommerd broei-
kasgassen in onze atmosfeer blijven
sturen.¹⁰ Dat vind ik helemaal niet
zo aantrekkelijk of romantisch.

CYR○

(— en ∠)

Hou toch op met je negatief gedoe!

RAM○N

Ik ben tenminste niet blind voor
wat er rond me gebeurt!

CYR○

Ik ook niet hoor, alleen zie ik het
allemaal wat rooskleuriger.

RAM○N

Nee, je bent naïef! Jij vindt
alles mooi, net alsof je in een
sprookje leeft!

Het bevragen van de
dingen zorgt voor een
gelaagdheid waarnaar ○
zoekt.

(CONTINUED)

¹⁰ s.n., "10 Weetjes over onze buurplaneet Venus", s.d..

CYR○

(♪ tegen zichzelf U)

Oooh wat is het leven zooooooo
mooooooi!

CYR○

Venus wordt omsingeld door allemaal
andere sterren. Ik .. de sterren
bewegen als flikkerlichtjes, voor
mijn ogen dansend, speciaal voor
mij. Het is een dansvoorstelling,
een gesprek tussen de sterren,
ik .. hun lichaamstaal. Ik ~~is~~ niet
dat sterren kunnen praten, dus
dansen ze maar.

([···])

Het lijkt wel een wedstrijd om wie
het hardst flikkeren kan. De sterren
vragen aandacht om bekeken te worden
en zo trekken ze mijn aandacht.
Mijn ogen verspringen van de ene
ster naar de andere. Ik zie ze
zoeken naar elkaar om samen te kunnen
dansen.

RAM○N

Sterren kunnen niet 'dansen'.

CYR○

Zie je dat dan niet?
Aah neen natuurlijk niet want ik
zie toch alleen maar dingen die er
niet zijn!

RAM○N

Hou toch op met dat
kinderachtig-gedoe. Ik zeg niet dat
je dingen ziet die niet waar zijn.

CYR○

Zo lijkt het wel. Je gelooft me
nooit.

RAM○N

Belachelijk!

CYR○

Neen, jij maakt mij belachelijk!

RAM○N

Ja, omdat jij jezelf belachelijk
maakt door uw niet-weten.

CYR○

Ik weet wat ik zie en het is waar!

RAM○N

Ik geloof het ook, maar zoals ik
zei, nogmaals... sterren kunnen
niet dansen.

(CONTINUED)

CYR○

Ze bewegen wel.

RAM○N

Het is een feit, ze bewegen schijnbaar maar dansen niet. Het fenomeen is twinkelen.

CYR○

Twinkelen, haha wat een woord... zoals TinkerBell. U met een ander.

RAM○N

Ik U er niet mee. Het is ██████!

Cyr○ schenkt geen aandacht meer aan RAM○N en ∠.

RAM○N

Twinkelen wordt veroorzaakt in de aardatmosfeer, door turbulentie. Deze luchttonrust wordt als *seeing* beschreven. Hoe meer luchttonrust, des te slechter de *seeing*. Slechte *seeing* wordt veroorzaakt door bewegende luchtbelllen. Doordat de sterren zo ver weg staan lijken ze klein, omdat al het licht dat je oog bereikt in een enkele luchtbel past. Door de turbulentie wisselen deze belllen steeds van plaats, de ene bel maakt plaats voor de andere, enz... bij een nieuwe bel wordt het licht anders gebroken dan bij de vorige, waardoor de sterren schijnbaar bewegen.

CYR○

Sterren zijn zo krachtig! Ze lijken alles aan te kunnen. Is elke lichtje dat we .. dan een ster en is elke ster een licht?

RAM○N

Ja, dat klopt.

RAM○N

Elk licht kan iets anders zijn dan een ster. Denk maar aan Venus die we ook waarnemen als een lichtpunt.

CYR○

Er zijn zoveel kleine lichtpuntjes en ze stralen allemaal. Ze tonen zichzelf in de donkerte van de hemel.

RAM○N

Ze lijken inderdaad heel klein maar dat zijn ze helemaal niet. Ze zijn zo ver in afstand van ons verwijderd dat ze heel klein lijken te zijn.

(CONTINUED)

CYR○

Daarom bewonder ik hen. Ik ken niets dat zo ver vandaan is en zo schittert als een ster.

RAM○N

Uhu... dat is door de kernreacties.

CYR○

Eumm... hoe werken die kernreacties?

RAM○N

Een kernreactie betekent dat ze energie halen uit kernfusie, het samensmelten van verschillende atomen van waterstof, een brand-chemisch atoom. Hierbij worden vier lichte waterstofkernen, elementaire deeltjes dus, gekend als protonen, omgezet in één zwaar heliumatoom. Dit heliumatoom weegt net iets minder dan de som van de vier waterstofkernen. De energie komt vrij door het verschil in massa.¹¹

CYR○

(↗ U)

Waaw, wat een energie hebben ze. Ze lijken nooit uit te doven, dat is toch straf?

RAM○N

Ze doven wel uit, en sterven zelfs.

CYR○

Maaaarr... hoe dan?

RAM○N

De kernenergie raakt op waardoor de ster sterft.

CYR○

Vertel verder... verdwijnen die sterren dan als ze sterven in één keer?

RAM○N

Sommige sterren die je ziet bestaan eigenlijk niet meer. Dat komt doordat het licht van sterren tijd nodig heeft om op aarde aan te komen. Zelfs de dichtstbijzijnde ster staat zo ver weg dat het licht er ruim vier jaar over doet om ons te bereiken. We .. die ster dus zoals hij er minimum vier jaar geleden uitzag. De meeste sterren die je 's nachts met het blote oog

(MORE)

(CONTINUED)

¹¹ Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, "Hoe komt het dat sterren licht geven?", 2008.

RAM○N (cont'd)

aan de hemel ziet, bevinden zich op een afstand van tientallen of honderden lichtjaren. Dat wil zeggen dat licht van die sterren er tientallen of honderden jaren over doet om op aarde aan te komen.¹²

~~CYR○~~

~~Dan .. we de gestorven sterren
nog zo lang dat ze verwijderd zijn
van ons?~~

~~RAM○N~~

~~Zo simpel is dat.~~

CYR○

Dus nu we naar de sterren ..,
.. we naar het verleden?

RAM○N

Ja, dat kan je stellen.

(~~✓~~ [···])

Op nog veel grotere afstanden, van honderden miljoenen of zelfs miljarden lichtjaren, is de 'terugkijktijd' een handig hulpmiddel voor astronomen. Door het heelal te bestuderen op zulke afstanden, kijken we ook enorm ver terug in de tijd, en .. we het heelal dus zoals het er miljarden jaren geleden uitzag. Op die manier hebben sterrenkundigen veel informatie over de levensloop van het heelal weten te achterhalen.¹³

CYR○

Wat mooi. Als een ster is uitgedoofd blijft hij nog even bestaan? *Maar dat kan toch niet?*
Zou het einde van een ster geen nieuw begin zijn voor iets nieuws?

RAM○N

Zoveel vragen... zo makkelijk is het ook weer niet hé.

CYR○

Maar, ik wil er meer over weten, vertel me alles wat je weet.

De denkbeeldige wereld van Cyr○ zweeft tussen feit en fictie en wordt steeds groter en waarheidsgetrouwer.

(CONTINUED)

¹² Schilling, Govert, "Kunnen we sterren zien die niet meer bestaan?", s.d..

¹³ Schilling, Govert, "Kunnen we sterren zien die niet meer bestaan?", s.d..

RAM○N

Een ster met een grote massa sterft als een spectaculaire supernova. Wanneer zo'n zware ster haar brandstof heeft opgebruikt, exploderen de buitenste lagen. Zo blijft er een hele kleine kern over die bijna oneindige massa bezit, een zogenaamde singulariteit. Een singulariteit vormt het centrum van een stellair zwart gat. De geëxplodeerde buitenste gaslagen van de gestorven ster verdwijnen in de ruimte en vormen een ruimtenevel.¹⁴ Zwarte gaten zijn bodemloos in de ruimtetijd, ze zuigen die materie aan. Alles wat in een zwart gat verdwijnt, verliest zijn fysieke uiterlijk en wordt vernietigd. Niets kan hun zwaartekracht verlaten, zelfs geen licht. Hierdoor zijn zwarte gaten helemaal onzichtbaar. Ze kunnen alleen worden gezien door het effect dat ze hebben op hun omgeving.¹⁵ Als je er een benadert begint de tijd zelf te veranderen.

CYR○

Dit is het bewijs dat onzichtbaarheid bestaat!

RAM○N

Jazeker, er is zoveel dat we niet kunnen waarnemen.

CYR○

Wat is dat dan? Kennen we dat?

De denkwijzen van Cyr○ en Ram○n lopen niet parallel, maar ze blijven ook niet van elkaar gescheiden als in een polemiek.

RAM○N

Er bestaat donkere materie.

CYR○

Wat is dat?

RAM○N

Materie die geen licht uitstraalt, maar die wel zwaartekracht uitoefent.¹⁶

CYR○

Het is er en we kunnen het niet ??

(CONTINUED)

¹⁴s.n., "Top 10 fascinerende feiten over zwarte gaten", s.d..

¹⁵ Merx, Frank en Dave Warnier, *Things That Can Only Be Seen by the Effect They Have on Their Surroundings*, 2019.

¹⁶ Schilling, Govert, "Wat is donkere materie?", s.d..

RAM○

Het is een groot onopgelost vraagstuk maar aan het bestaan wordt nauwelijks getwijfeld.¹⁷

CYR○

Hoe hebben ze dat dan ontdekt of waarom denken ze dat het bestaat?

RAM○

Het wordt afgeleid uit de waargenomen zwaartekrachtswerking en berekeningen.

CYR○

Enkel door berekeningen? Waarvan is het dan gemaakt?¹⁸

RAM○

Het zou kunnen gaan om uitgedoofde sterren, op drift geraakte planeten, koele en ijle gaswolken in de intergalactische ruimte, kleine zwarte gaten of wat dan ook. Maar het overgrote deel van de donkere materie in het heelal moet uit onbekende elementaire deeltjes bestaan.

Als Ram○ aan het vertellen is, valt Cyr○ in slaap.

INT. DROOM VAN CYR○

ZWART-WIT BEELD

Cyr○ volgt een eigen gedachtegang, een eigen werkelijkheid. Steeds verder en verder wordt een eigen spoor gevormt. De GELUIDEN vanuit de kamer zoals het KRAKENDE BED, geluid afkomstig van het VERKEER, het GERUIS in het hoofd, laat Cyr○ achter zich. De geluiden vervagen steeds meer en gaan over in een [...] De kamer is pikdonker.

Een STER komt de kamer binnen en verlicht de ruimte. Cyr○ volgt de ster en neemt afscheid van de vertrouwde omgeving. Cyr○ bevindt zich in een geconserveerde tijd en (neutrale) ruimte waar zwaartekracht niet bestaat. Cyr○ lijkt te zweven en volgt de schittering van de sterren in de donkere hemel, het is iets heel bijzonder. Cyr○ ervaart en geniet van de serene sfeer van alleen te zijn, alleen op weg naar het onbekende, onderweg naar de andere (bestaande) wereld.

EXT. OTIENO

KLEURBEELD MET MINDER CONTRAST

Stap voor stap wordt Cyr○ begeleid en krijgt zo de kans om verschillende wegen te bewandelen. Cyr○ reist mee met de sterren en volgt ze: de sterren leiden hem naar de planeet Otieno. Het voelt voor Cyr○ aan alsof er herinneringen meespelen; het voelt aan als een thuis. Cyr○ wandelt op het ruwe oppervlak van de planeet Otieno, het onvoorspelbare woeste landschap met verschillende structuren. Het is onaangetast, geen mensenspoor te .. Zelfs de eigen schaduw is niet aanwezig.

(CONTINUED)

¹⁷ Schilling, Govert, "Wat is donkere materie?", s.d..

¹⁸ Schilling, Govert, "Donkere materie en donkere energie", s.d..

LANDSCHAP WORDT ONTDEKKEND IN BEELD GEBRACHT
ZONDER PERSONAGES

VOICE-OVER - CYR○

Ik wandel en ontdek het landschap
beetje bij beetje, ik maak en volg
mijn eigen spoor. Het is
fantastisch om te weten dat alles
wat ik doe, ik als eerste doe. Ik
zie in de verte donkere glitters.
Ik wil ze van dichtbij ontdekken.
Ik stap en stap, maar geraak er
niet snel.

CYR○

Een ster volgt me, tilt me op,
brengt me naar een andere plaats.
Overal zie ik een donkergroene
ondergrond, maar deze kleur is niet
afkomstig van gras of planten. De
effen, diepgroene bodem is glad.
Het lijkt alsof ik me op ijs
bevind, geen wit maar donkergroen,
bijna zwart ijs. Het is zo
speciaal! Dit heb ik nog nooit
gezien! En dan, plots, val ik
over een rotsblokje, uit
diezelfde donkergroene materie. Het
glinstert voor mijn ogen alsof het
een ster is, maar dan een ster die
stilletjes op de grond ligt.

Cyr○ wordt overmeesterd door een intens, warm gevoel. De warmte is voor
Cyr○ een teken dat het rotsblokje zijn genegenheid toont. Cyr○ blijft het
verwarmen en koestert het met volledige overgave.

CYR○

*Jij bent mijn kompas, mijn zon en
mijn leidende ster.¹⁹ Ik val voor jou.
Ben jij donkere materie?*

CYR○ tilt het materieblokje omhoog, naar het licht.

VOICE-OVER CYR○

Ik zie barsten, scheuren, zelfs
littekens. Het zijn deze lijnen die
het licht doorlaten. In de donkere
materie schuilt er licht in zijn
(on)volmaaktheden. Het licht wordt
zichtbaar door de littekens en de
littekens worden zichtbaar door het
licht. Het licht speelt het spel
met het blokje en vice versa. Het
rotsblokje is zo sterk, net doordat
het zijn onvolmaaktheden toont die
ik net als volmaakt zie. Zo zie ik
dat het leeft. Dus is het geen gewoon
rotsblokje meer maar een blokje
leven, en krijgt het van mij de naam
Ori.

(CONTINUED)

¹⁹ Tanaë (2018). Still Beautiful. Op Introspection. Hologne-sur-Geer: G-Major Records.

CLOSE-UP OP DE MATERIE

Er verschijnen steeds meer details in het onbekende zwarte. Het blokje is nu veel lichter van kleur, de groene schijn wordt steeds helderder door het licht.

Ori : mijn licht ©iro
Otieno : Geboren bij nacht

CYR○

Door jou krijgen mijn dromen een
bestaan in de werkelijkheid. Je
verwarmt mijn gevoelens, mijn hart.

Het gaat over wat we ··, ✎, voelen, dromen of wensen. De sterren hebben de
andere planeten verbonden met de aarde, op een eenvoudige natuurlijke
manier.

ALLE ELEMENTEN VERWIJDEREN ZICH,
VERVLOEIEN, SMELTEN SAMEN IN EEN MIST

HET BEELD WORDT STEEDS ONSCHERPER EN DONKERDER

DE STERREN VERDWIJNEN UIT DE NACHT
TOT ER EEN ZWART BEELD ONTSTAAT

INT. SLAAPKAMER 07:30

De slaapkamer wordt zeer lichtjes verlicht door de opkomende zonnestrallen
die door de gordijnen schijnen.

VOGELS FLUITEN

Cyr○ ontwaakt uit een droom die langzaam wegvloeit, doch plotseling en
onherroepelijk, weg als regendruppels in een rivier²⁰, verdwijnt. De
gedachtensprongen zinderen na. CYR○ wrijft in de ogen en staart naar het
plafond.

CYR○

Waar ben ik?

RAM○N wordt wakker door Cyr○ en wrijft in zijn ogen.
Hij staart met knipperende ogen naar Cyr○.

RAM○N

Mmmmmmmmm...

CYR○

(✎)

Ram○n?!

RAM○N

Uhu...
wat scheelt er?

CYR○

Mijn gevoel zat juist.

RAM○N

Over?

CYR○

Dat er zoveel meer is dan hetgeen
we kunnen ·· en weten.

RAM○N

In welke context?

(CONTINUED)

²⁰ Borges, Jorge Luis, *De Maker*, 1988: 6.

Het voelt aan
alsof we in de
ruimte werden
geschoten,
maar stillaan
ontdekken we
dat we ons
daar niet
bevinden.

CYR○
In elke context.

CYR○
Is er een verschil tussen dag en
nacht?

RAM○N
Natuurlijk.
Waarom vraag je me dat?

CYR○
Ik geloof dat er twee parallelle
werelden zijn.

RAM○N
Hoe zie je dat dan?

CYR○
Ik denk dat er nog veel onbekende
universums zijn waar we heen kunnen
via verschillende mysterieuze
paden zonder ze te ..

RAM○N
Onzin...
...pure pure onzin!
Dat is een illusie. Een schijn om
gebrek aan kennis te benoemen, het
is een waarheid die niet bestaat.

CYR○
Ik weet het niet...

RAM○N
Nee want als je het zou weten moet
je het niet meer geloven hé.

CYR○
Nu ben ik hier wel..

RAM○N
Waar zou je anders kunnen zijn?

CYR○
... 's nachts ben ik elders.

RAM○N
Ja, in je dromen, als je slaapt, kan
je overal naartoe gaan. Heb je
gedroomd deze nacht misschien?

CYR○
Ik denk niet dat het een droom was.

RAM○N
Natuurlijk lijkt dat echt. Het zijn
jouw hersenen die 's avonds
verwerken waar je overdag mee bezig
bent geweest. Waarover ging je droom?

CYR○ zoekt naar de juiste woorden.

Welk pad moet ik

(CONTINUED)

LICHT IS EEN RUIMTE
IN DE TIJD VAN DE DROOM²¹

Licht is een plaats
Licht is een ruimte
Licht is een droom
Licht is tijd

De droom is een plaats
De droom is een ruimte, een universum
De droom is tijdloos, eindeloos
Dromen zijn verlichting

De ruimte is een plaats
De ruimte is een tijd
Ruimte is licht
Ruimte voor dromen

²¹ Lippens, Kellie, *Licht is een ruimte in de tijd van de droom*, 2019.

CYR○

Ik lag in mijn bed en plots kwam er een ster onze kamer binnen. Ik volgde hem. We vlogen samen naar een planeet, uit het niets was ik daar. Ik voelde me ongelooflijk goed toen ik op de planeet liep. Ik ben de eerste die er ooit geweest is! Ik liet mijn voetdruk daar achter. Nu voel ik me een toerist op de aarde want vannacht voelde het aan als thuiskomen.

RAM○N

Dat zijn dromen. Fantasieën lijken werkelijkheid te worden.

CYR○

Op dat moment, in die tijd, is dat de werkelijkheid. Dat is juist die parallelle wereld waarover ik sprak. Het kan niet anders dan dat ik daar geweest ben!

RAM○N

Ik geloof niet dat parallelle werelden bestaan. Je kijkt teveel naar science-fiction films.

CYR○

Jawel, het bestaat! Ik ben al op veel plaatsen geweest.

RAM○N

Via een *wormhole* zeker?

CYR○

Neen...
...de sterren tonen me de weg en ik volg ze.

RAM○N

Al vliegend...
...op een tapijt zeker?
Je bent geen ster die de wereld rondreist.

CYR○

Ik ben geen ster, ik volg ze.
Ongelooflijk hé, de zwaartekracht vloeit 's nachts weg.

RAM○N

Neen Cyr○, even serieus.
Zwaartekracht is altijd aanwezig, dat weet je! We kunnen niet vliegen!

CYR○

De sterren nemen me mee.
Ik reis recht naar boven,
vertrekkend vanuit mijn bed,
loodrecht een andere wereld tegemoet.

○ bevindt zich op verschillende planeten waar ○ telkens naar toe gaat via een ander pad. Deze zoektocht vertelt ○ meer dan een éénrichtingsstraat.

(CONTINUED)

RAM○N

Uhu...

CYR○

Ik heb plaatsen ontdekt en alleen ik mag ze kennen. Daarom is het ook onzichtbaar en onbegrijpelijk voor anderen. En overdag als ik hier ben, in dit universum, zijn de andere universums ook voor mij onzichtbaar.

RAM○N

Je droomt, en je gelooft het nog zelf ook! Misschien omdat je jouw verzonnen verbeelding belangrijker vindt dan de gezonde, theoretische waarheid. Je moet het licht onder ogen ..

CYR○

Maar er is toch zoveel meer dan hetgeen we kunnen ..?
Je hebt het zelf gezegd:
"De wereld is zo groot en zoveel meer dan we kunnen .."

(CONTINUED)

De weerspiegeling lijkt wel een tijdreis te zijn doorheen de vele lichtjaren naar het heelal.
We leven niet in één wereld, maar in drie parallele werelden tegelijk.

De grondslag van dit idee ligt bij de beroemde fysicus Albert Einstein (1979-1955) met zijn bekende begrip van de ruimtetijd.

Uit ons eigen lichaam getreden,
lichtjaren ver verwijderd van onszelf,
worden we teruggekatapulteerd naar?

Op die manier kon hij het bestaan van twee extra schaduwlagen van onze wereld ontcijferen. De drie lagen van ruimtetijd staan in verband met drie van de vier fundamentele natuurkrachten; de elektromagnetische kracht, de zwakke kernkracht en de sterke kernkracht, die atomen bij elkaar houdt. Einstein beschreef de vierde kracht, de zwaartekracht, als een kromming van (één) ruimtetijd.²² Een van de bekendste theorieën waarin ze opduiken is de kwantumfysica. Microscopische kleine voorwerpen en deeltjes kunnen zich tegelijk in verschillende toestanden en meerdere plaatsen bevinden volgens deze theorie.

We zullen onderweg blijven, en zelfs niet altijd weten waarheen, maar tegelijk willen we de vrijheid behouden dat anderen niet weten waar we zijn.

Koerse, Willem, *De grenzeloze stad: Filosoferen over mensen, stad en tijd*, 1997:149.

De beroemde fysici Niels Bohr en Werner Heisenberg bedachten hun eigen theorie. Hun interpretatie stelt dat deeltjes in meerdere toestanden kunnen zitten, zolang wij ze maar niet waarnemen. Zodra we een deeltje namelijk wel waarnemen, kiest het één positie of toestand. Met andere woorden: het ministemvorkje trilt als we ernaar kijken wel of niet, maar nooit allebei.

²² Van Hal, George, "We leven in drie parallele werelden tegelijk", 2013.

RAM○N

Ja dat is waar, er bestaat heel veel zwarte materie. Het is aanwezig maar niemand kan het .., dus jij ook niet! De gedachte alleen al dat jij naar het heelal geweest bent. Pure onzin!

CYR○

Gedachten zijn er voor ons! We kunnen samen de onbekende, onzichtbare wereld ontdekken. Wil jij dat ook niet? Gaan we samen naar het universum? Kom! Kom mee...

RAM○N

De speciale relativiteitstheorie leidde tot het concept van ruimtetijd: het driedimensionale weefsel van het universum kan niet los van de tijd worden gezien. Ruimte en tijd vormen samen een 4D entiteit.²³ Daar kunnen we toch niet samen naartoe reizen?! Dat is pure onzin! Er zullen altijd mysteries bestaan, we kunnen nooit alles kennen. Alle fenomenen zijn prachtig, maar toch kunnen we niet alles verklaren.

CYR○

Jawel want 's avonds ben ik daar. Het gaat de wetten van alles te boven, de sterren maken het mogelijk! Nu dagdroom ik erover en daarom wil ik er nu niet heen. Ik wil kunnen nagenieten van deze fantastische ervaringen. Ik vind het ook fijn dat ik de enige ben daar samen met de sterren. Alleen ik ken de waarheid, samen met de sterren, en mijn nieuwe vriend, genaamd Ori.

RAM○N

Wat is dat?

CYR○

Dit rotsblokje, Ori heb ik deze nacht meegenomen van de planeet Otieno.

RAM○N

Otieno, daar heb ik nog nooit van gehoord. Is dat een bestaande planeet?

CYR○

Ik heb het gevonden! Hier, als je Ori even wilt vasthouden?

(CONTINUED)

²³ Merkk, Frank en Dave Warnier, *Things That Can Only Be Seen by the Effect They Have on Their Surroundings*, 2019.

RAM○N

Ja!

Cyr○ reikt Ori aan RAM○N die zeer voorzichtig zijn handpalmen naar boven houdt. Cyr○ legt Ori zeer voorzichtig in de handen van Ram○n.

CYR○

Voorzichtig he!

CYR○

(↗ [...])

Het is zoals een echo van een andere tijd, op een andere plaats.²⁴ Ik vraag me zelfs af of ik de echo zelf wel volg of dat de echo mij achtervolgt?

RAM○N

Cyr○... van waar heb je dit ■■■?

CYR○

Ik zeg het je toch...van Otieno.

RAM○N

Nu weet ik het nog steeds niet.

CYR○

Heel het landschap van Otieno ziet er zo uit.

RAM○N

Wie heeft jou dit gegeven?

CYR○

Op mijn wandeling heb ik Ori meegenomen.

RAM○N

Is het rotsblokje iets natuurlijks?
Misschien is dit een meteoriet?
Of zou een mens dit gemaakt hebben?

CYR○

Ik weet niet wat het is. Het blokje vroeg erom om aangeraakt en meegenomen te worden.

RAM○N

Speciaal...

CYR○

Kom, geef het maar al terug aan mij!

CYR○ pakt Ori brutaal af van Ram○n. Cyr○ bekijkt het rotsblokje en lijkt ermee te willen communiceren.

(CONTINUED)

²⁴ Michael Faudet, *Dirty Pretty Things*, Missouri: Andrews McMeel Publishing, 2016.

CYR○

De lijnen, de scheuren, de barsten,
zelfs littekens, het zijn allemaal
Levenssporen...

○ri heeft zijn eigen tijd en
ruimte gekend, ver weg van de
mijne, maar waarom deze ontmoeting?
Alles is met elkaar verbonden: het
moet me iets te vertellen hebben.

RAM○N

Dat is geen persoon he, maar
een blokje materie, gewoon
dode materie!

CYR○

○ri laat zich zo niet lezen.
Het gaat niet om de samenstelling,
de fysica. Het gaat om zoveel meer.
Het moet me iets vertellen!

RAM○N

Het kan niet praten, we zullen het
nooit weten.

CYR○

De rots is gekwetst en deze
gekwetste rots doet er alles aan om
alle onderdeeljes bij zich te
houden. ○ri moet wel sterk zijn!
Althans, het houdt zich alleszins
sterk! Sterk om bij mij te kunnen
zijn! Daarom viel ik voor ○ri.

RAM○N

Sterk? Het is gebarsten!

CYR○

Ja, kwetsbaar maar sterk.

RAM○N

Die twee gaan niet samen hoor.
Net zoals wij!

CYR○

Iets is niet zwart of wit Ram○n!
Het gaat over het zoeken naar
balans en het streven naar rust.
Ik denk niet dat ooit deze vorm van
rust gevonden wordt. Zoeken naar
een juiste houding, jezelf overeind
houden, het gaat over een continuüm
van kleine bewegingen. Alles is
constant in beweging, we staan
nooit stil, niks staat ooit stil.
En kijk naar het licht dat door ○ri
geabsorbeerd wordt alsof het niet
bestaat. Het is ongelooflijk
prachtig!

(CONTINUED)

HET ABSORBEREN VAN HET LICHT DOOR DE DICHTHEID ZORGT VOOR EEN WEERKAATSING VAN DE RUIMTE, ALS EEN TERUGBLIK. HET GAAT OVER EEN TERUGBLIK VAN REFLECTIE MAAR OOK EEN TERUGBLIK MET EEN VERTRAGING OP DE WAARGENOMEN TIJD. HET TOONT EEN BESPIEGELDE CONTEXT VAN (DE VERVORMDE) WERKELIJKHEID.

GELUID UIT DE VERTE (VOICE-OVER)

INT. SLAAPKAMER 15:00

CYR○ en RAM○N stappen hun slaapkamer binnen.

RAM○N

Zeg, Cyr○...

CYR○

ja?

RAM○N

Om terug te komen op dat rotsblokje. Heb je dat nog steeds?

CYR○

Natuurlijk.

RAM○N

Zou ik het nog eens mogen vastpakken?

CYR○

Als je voorzichtig bent, dan mag dat.
 Ori is zoveel groter dan het zich op het eerste opzicht toont. De absorptie creëert zwarte gaten, de blinde vlekken van wat we kunnen ..
 Daarin schuilt echt een diepere dimensie! Ik heb het zelf al mogen ervaren.

Ram○N wandelt naar het raam en houdt ORI naar het licht van de zon. De zonnestrallen maken het rotsblokje bijna lichtgevend. De schaduwen en reflecties vallen op de muren en vloer. Het is één grote tekening die de ruimte overstijgt.

CYR○

Zie die reflecties Ram○N.

RAM○N

Ja ik kan de schittering zien.

CYR○

De reflectie betekent zoveel meer!
 Het schaduwspel alleen al heeft het vermogen om de ruimte te vatten en hierdoor een andere dimensie toe te voegen. We moeten hiervoor openstaan!
 Alleen al door de diepere dimensie te ontdekken, te vinden, wordt het mijn taak om mee te spelen in het spel. Ik word de toneelspeler die de uitdaging van het acteren in het licht spelende spel zeker zal aangaan!

(CONTINUED)

RAMON
Welk spel?

CYRO
Ik luister naar Ori en voer
uit wat het vraagt. Het
groot zinnespelend wordt een
spel.

RAMON
Wat zou je dan moeten doen?

CYRO
Moeten doen?

RAMON
Ja?

CYRO
Niks moet ALLES
Ik zou aan mijn
toeschouwers
om zich open
stellen voor
mag!
vragen
te
het
van
van
schouwspel
het spel
licht en
schaduw.

CYRO maakt uitnodigende gebaren met de handen, alsof er een publiek wordt aangesproken.

CYRO
(over-acting met andere
stemklank)
*Treed mee binnen in de wereld van
een diepere dimensie. Laat fantasie
werkelijkheid worden, en geniet.*

(CONTINUED)

Bekijk \triangle als cyaan, magenta en geel. Door de combinatie van deze drie kleuren worden er vele andere zichtbaar. Een kleurenwaaijer verschijnt. Laat dit verhaal een kleurboek zijn met een eigen invulling, met deze zwarte woorden als key.

○ VERANDERT DE MENS EN MAAKT HEM/HAAR OP ZIJN BEURT TOT BEELD,
DAT WIL ZEGGEN TOT RUIMTE WAARIN DE TEGENSTELLINGEN
SAMENSMELTEN. DE MENS VERZOENT ZICH MET ZICHZELF, WANNEER ○ HET
ANDERE WORDT.¹

OCAVIO PAZ, 'DE BOOG EN DE LIER'

FENOMEEN

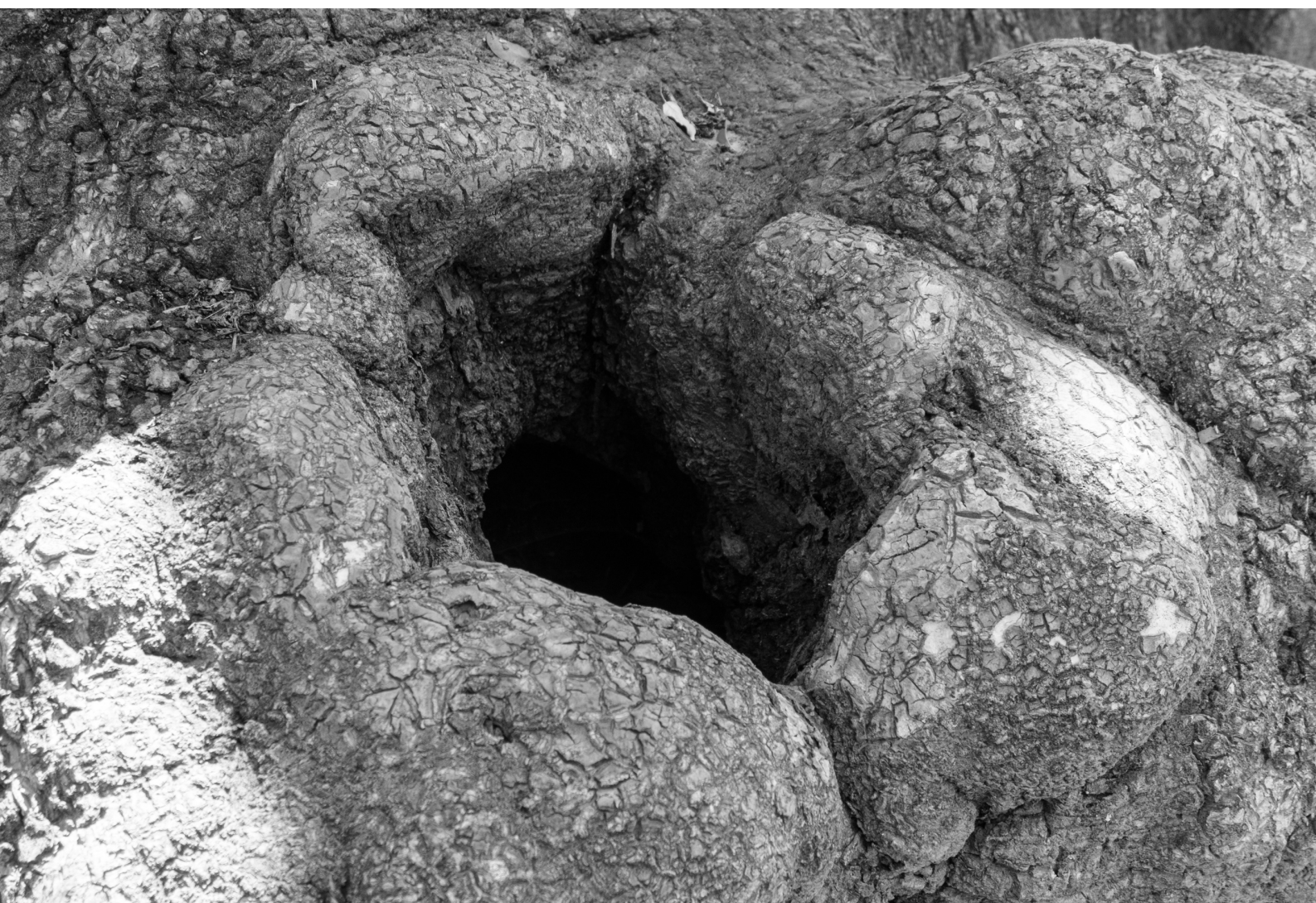

Foto: Ausloos, Anne, *Kellie Lippens*, 2020.

Woensdag 11 maart 2020

Ik vertrek 's avonds terug van de Borinage, ten zuidwesten van Bergen, naar huis. Het is een intensiere periode geweest. Ik hielp Anne Ausloos met haar project 'On a Lifetime, in Le Grand Hornu, voor de tentoonstelling Nature Morte/Nature Vivante'. Het deed vreemd... we waren met mondkmaskers en witte pakken het geheel aan het afbreken... het voelde aan alsof we iets heel schadelijks aan het opbergen waren. Dit was ergens ook wel zo, door het fijne stof dat in de lucht terecht kwam. We beschermden ons tegen iets dat niet (altijd) waarneembaar is... en op dit moment is het zo dubbel, het doet me denken aan de strijd tegen het nieuwe coronavirus Covid-19 de onzichtbare vijand van ons allen. Iedereen kan drager zijn zonder het te merken....

Fraction

Exhaled

Nitric

Oxide

Bij een Feno-onderzoek wordt de hoeveelheid stikstofmonoxide gemeten in de lucht die je uitademt

Donderdag 12 maart 2020

Ik ben jarig - geboren op donderdag 12 maart 1998, niet op vrijdag de 13e - en het is de eerste keer dat mijn verjaardag vreemd aanvoelt... verjaren zonder ook maar één knuffel te krijgen, dat doet raar... ik merk nu pas hoe aanwezig het gevoel is dat aanrakingen normaal zijn. Ik vertrek van huis naar Gent met de trein, het is alsof heel de lucht die ik inadem 'besmet' is... Ietswat later - wat lang aanvoelde - kom ik toe in het station van Gent Dampoort. Het voelt heel onwennig aan... Het zonnetje schijnt en ik vertrek veilig te voet - zonder enig fysiek contact met anderen - naar mijn atelier in LUCA voor verschillende besprekingen. Ik word me er stilaan van bewust dat er strenge maatregelen gaan komen... Ik wil me voorbereiden en begin met mijn boeltje te pakken...

Ik ga naar de lib om boeken en films uit te lenen.
Je weet nooit wat er gaat komen...

Een paar uur later 20:30

Ik zit op café met enkele vrienden om mijn verjaardag te vieren. Na lang twijfelen heb ik beslist om het toch door te laten gaan. We zijn met een gezellig groepje en beseffen dat dit moment, voorlopig, wel eens de laatste avond samen zou kunnen zijn, hier in Gent, met de vrienden voor een lange tijd. Het volgende bericht komt binnen: "De regeringsleiders roepen op om nog meer afstand te nemen van elkaar, morgen sluiten de scholen en alle horecazaken." Ook morgen zal ik in het restaurant waar ik weekendwerk doe, de zaak mee moeten afsluiten voor een bepaalde periode.

We zullen de komende tijd zoeken naar verbondenheid en tegelijk verlangen naar afstand... uit respect voor elkaar. Het houden van balans en evenwicht zal een bijna onwettelijke oefening worden. Ik onderga wat mijn objecten voorstellen, kun je ik naar een verlangen van vrijheid? Het loslaten van de gespannen loog?

RAM○N
Wat is jouw lievelingsgetal?

CYR○
Het getal 7.

RAM○N
Zo zeker van 7, zonder aarzelen?

CYR○
Ja hoor!

RAM○N
Waarom?

CYR○
Omdat het net voor 8 komt.

RAM○N
Is 8 dan speciaal?

CYR○
Zeker! Het is oneindigheid.

RAM○N
Oneindigheid? Hoe zie je dat?

CYR○
Het is ∞ op zijn kant.

RAM○N
Waarom is 8 dan niet jouw
lievelingsgetal?

CYR○
Zeven is het moment voor iets
dat we niet kunnen vatten.

RAM○N
Geloof je dan ook in de
betekenis van getallen?

CYR○
Wat bedoel je?

RAM○N
Zoals 13 is dat voor jou
een ongeluksgetal?

CYR○
Nee, ik denk het niet.

VRIJDAG 13 MAART 2020

Ram○n opent zijn computer en ziet een mail binnenkomen.

RAM○N
Cyr○, kom eens kijken!

(CONTINUED)

RamOn leest voor:

Van: no-reply@be-alert.be
 Datum: 13/03/20 10:12 (GMT+01:00)
 Aan: RamOn007@outlook.com
 Onderwerp: BE-Alert: Coronavirus – algemene informatie

Bericht van de Eerste Minister, Sophie Wilmès

Coronavirus: Fase 2 gehandhaafd, overgang naar de federale fase en bijkomende maatregelen

Zoals aangekondigd op 10 maart jl. wordt de evolutie van de verspreiding van het coronavirus dagelijks geëvalueerd. De gezondheidssituatie van gisteren is immers niet dezelfde als die van vandaag of morgen. Naar aanleiding van de laatste ontwikkelingen is de Nationale Veiligheidsraad op donderdag 12 maart in aanwezigheid van en in overleg met de ministers-presidenten bijeengekomen. Deze vergadering van de NVR werd gehouden in het verlengde van de vergaderingen van de deskundigengroepen, namelijk de Risk Assessment Group en de Risk Management Group.

Er is beslist om de huidige maatregelen te versterken met aanvullend social distancing maatregelen die met hetzelfde doel de verspreiding van de epidemie moeten tegengaan. Deze maatregelen zijn proportioneel en gericht op maximale efficiëntie. Operationeel gezien gaan we nu de federale fase van het crisisbeheer in, wat betekent dat alle beslissingen zullen worden genomen door een beheerscel die bestaat uit de eerste minister, de bevoegde ministers en de ministers-presidenten. Deze fase garandeert een betere coördinatie en informatie over de maatregelen die door de verschillende entiteiten worden genomen. De aangekondigde maatregelen zijn van toepassing op het hele grondgebied.

Alle bevoegdheidsniveaus delen hetzelfde streven om in hun actie, communicatie en uitvoering coherent te zijn met de besliste maatregelen. We willen dat dezelfde beslissing overal op dezelfde manier wordt toegepast. De prioritaire doelstelling is daarbij de bescherming van de volksgezondheid. Deze maatregelen zijn geldig vanaf vrijdag (13/3) middernacht tot en met 3 april. Net als voorheen zullen de ontwikkelingen dagelijks worden beoordeeld.

Tot slot herinneren we eraan dat de basishygiënemaatregelen nog steeds gelden, namelijk de handen wassen met zeep, hoesten en niezen in de elleboog en dicht contact vermijden. Als je de minste twijfel hebt, raadpleeg dan je huisarts. Iedereen moet zijn steentje bijdragen om de verspreiding van het virus te beperken.

Meer details over de toepassing van de verschillende maatregelen zullen in de komende uren worden gecommuniceerd. Je kan ze terugvinden op de referentiesite: www.info-coronavirus.be/nl.

Terwijl het hele sociale leven stilvalt, zijn CyrOn en RamOn alleen met elkaar.

CYRON

Ik ben bang wat er gaat gebeuren.
 Kunnen wij ook ziek worden?

RAMON

Tuurlijk, iedereen kan ziek worden.
 De natuur doet zijn eigen ding.

(CONTINUED)

CYR○

Maar wetenschappers zijn toch slim?
Ik denk dat ze het kunnen oplossen
en hopelijk is dat snel.

RAM○N

Dat willen we wel, maar ik denk dat
nu de natuur boven ons staat.
We moeten het uit♪.

RAM○N

Ik geloof net zoals wij een
overlevingsinstinct hebben, dat de
aarde, zelfs heel het heelal dat ook
bezit.

CYR○

Wie gaat er dan winnen?

RAM○N

Het virus is beperkt dodelijk, maar
het moet ons wel een signaal geven
dat we fout bezig zijn! Ik hoop dat
de mens eindelijk eens gaat meegaan
in het verhaal van de natuur.

CYR○

Wat is dat dan?

RAM○N

We moeten nadenken over hoe we onze
plaats innemen. We leven in het
antropoceen!

CYR○

Antropoceen?

RAM○N

Ja, het is het eerste tijdperk ooit
waarin de mensheid zo een grote impact
heeft op het klimaat en
atmosfeer...

CYR○

([···] ↗)

RAM○N

Hierover moet er goed nagedacht
worden...

VRIJDAG 27 MAART 2020

1 WEEK OF ANDERS GEZEGD 7 DAGEN LATER.

Eén week kan snel voorbij gaan, dan is het een goede week,
of een week kan zeer traag gaan.. is die dan minder goed?

CYR○

Ik heb veel nagedacht over wat je
me vertelde.

(CONTINUED)

RAM○N

Ja?

CYR○

Ik was zo overdonderd door wat er gebeurde...
Wel, nu je het zegt...
Ik ben rustiger geworden.
De druk voelt minder groot aan.
Ik heb mijn bio-ritme gevonden.

RAM○N

Jouw bioritme?

CYR○

Niet noodzakelijk mijn eigen bio-ritme, maar het ritme van de natuur en het natuurlijke licht.

RAM○N

Ja?

CYR○

Het biedt me rust, zelfs al is het ... een donkere periode?
Is dat raar als ik dat zeg?

RAM○N

Neen, eigenlijk helemaal niet...
Het is niet zo donker dan het lijkt.

CYR○

Wat bedoel je? Het is toch erg wat er nu aan het gebeuren is?

RAM○N

Dit ga je misschien raar vinden, maar het is ook eens positief.

CYR○

Hoe kan je dat nu zeggen?
Er STERVEN wel mensen he Ram○N!

RAM○N

Ja, maar nu .. we wel onze eigen impact!
De natuur is aan het herleven!
De CO2 uitstoot van China vermindert door de *lock-down* maatregelen in verschillende landen. Zelfs het dierenrijk neemt zijn plaats terug van het mensdom.
We moeten ons herpakken en onze plaats terugvinden als een onderdeel van de natuur.

(CONTINUED)

“○ DE EVENWICHTIGE,
○ DE NUCHTERE
EN DE BEHEERSTE ○
HEBBEN ALLEMAAL HUN
OGENBLIKKEN GEHAD
VAN IRRATIONEEL INZICHT
WAARDOOR DE ZIN
TEGELIJKERTIJD
WAZIG WERD EN EEN
GEHEIME BETEKENIS
ONTHULT DIE DE PLOTSSELINGE
ONSCHERPE BLIK WAARD WAS ...”²⁵

VLADIMIR NABOKOV, 'NIKOLAJ GOGOL'

²⁵ Theys, Hans, *Over vorm: flower power deel twee*, 2009:27.

Ik ben (hier) niet toevallig geboren,

NEEN

niet op vrijdag de 13^e

KEIZERsede

♂ van de romeinse God Mars

het was gepland

Het was een keizersnede op donderdag 12 maart 1998.

Waarom is dit σ ?

MARS

Er werd kleibodem ontdekt op Mars. Het kleigesteente kan gezien worden als een tijdsapsule van haar verleden – er zou minstens 3,6 miljard jaar geleden een grote hoeveelheid vloeibaar water aanwezig geweest zijn – of gaat het over een toekomstplan?

Zoals de eerste mens geschapen zou zijn uit klei?

blijft niet lang onbeschreven

“OBJECTIEVE GESCHIEDENIS BESTAAT NIET. WE WETEN NIET WAT ER IS GEBEURD IN HET VERLEDEN, WE WETEN NIET WAT ER GEBEURT IN HET HEDEN EN WE WETEN ZEKER NIET WAT ER ZAL GEBEUREN IN DE TOEKOMST. MAAR ZOLANG WE ONS HOUDEN AAN SOCRATES’ RAAD NIET TE VERGETEN DAT WE NIETS WETEN, KUNNEN WE DE WERELD BLIJVEN BENADEREN MET EEN OPEN GEEST EN MISSCHIEN ZELF IETS BIJLEREN.”²⁶

MAARTEN VANDEN EYDE

²⁶ Theys, Hans, *Over vorm: flower power deel twee*, 2009:233.

Maandag 7 oktober 2019

Lief dat je ernaar vraagt maar eerlijk gezegd weet ik niet meer goed hoe het allemaal verder moet. Alles wat ik wil maken lijkt onmogelijk te zijn. Ik ben gebotst tegen de limieten van het mogelijke: zo wou ik een optisch glas en bas-reliëf en grote gebogen glasplaten maken, alsook glasblazen met de techniek om spiegels te maken, doch al deze zaken heb ik onderschat. Het duurt maanden alvorens het bas-reliëf langzaam is afgekoeld en grote glas werken hebben grote overs nodig. De techniek om glas te laten spiegelen is zeer ongezond en duur. Dit resulteerde in een impasse gepaard met twijfels. Wat kan ik dan wel maken? Is mijn kennis wel goed genoeg? Maak ik de juiste keuzes? Waarom heb ik het gevoel dat ik op het einde van de dag niets gedaan heb, ondanks het feit dat ik toch op het atelier werkte? Hoe lang kan ik deze twijfels nog ondersteunen? Je kent me ook, ik wil niet stilzitten, maar soms is het moeilijk om de moed te vinden om elke keer terug van nul te moeten beginnen. Maar goed, mijn jaar is gestart met een reality check, echt top!

Door in het atelier beeldhouwen te werken zie ik veel verschillende materialen passeren, je moet zeker eens langskomen. Zo heb ik onlangs een workshop laten gevolgd (en reeds mijn eerste rekje gemaakt). Ik hou mijn blik open voor verschillende materialen, die ik ook zal introduceren in mijn werk. De openheid naar materialiteit toe wordt een groot onderdeel. Ik denk na over wat deze materialen mij laten voelen, wat hun krachten zijn, ik ontdek hun eigenschappen en zet deze in. Het worden spannende dialogen tussen materiële voorwerpen en mezelf. Het tot stand komen gebeurt dan in diezelfde communicatie in de actieve, onzichtbare zone tussen ons. Ik heb gelezen over het nieuw materialisme en fenomenologie maar dat leg ik later wel eens uit. Ik denk dat ik nu meer vat heb op wat die actieve zone is. De ongrijpbaarheid en (on)zichtbaarheid van dit proces doen me denken aan glas. Het is de serendipiteit van het fenomeen. Glas vraagt me om te kijken naar het spectrum van kleuren, licht en donker, voorbij het materiële.

Het kan een andere dimensie/beleving geven aan de realiteit en kan fungeren als een bijna immateriële drager van massa.

Zo kan het spel gespeeld worden van wat is en wat niet is: schaduwen kunnen fungeren als tekeningen van het gehele stuk. Het glas communiceert op deze manier met de ruimte waar het vluchtige licht- en schaduwspel het glazen object aanvult en overstijgt. Ik nodig je uit ook hier aandacht voor te hebben, want alles is tijdelijk. Hierover heb ik nog het meest van alles nagedacht. De ontdekkingsstocht van dit grote geheel zorgt voor een reflectie binnemijn mezelf. Door een brede zoektocht aan te gaan buiten mezelf, stel ik vast dat de kern van mijn werken meer uit mezelf komt dan ik oorspronkelijk dacht. Ik probeer de ruimte, de wereld, het leven te vatten door zijn geroelheid te tonen. Het zijn noties van tijd en ruimte die zich hier, op deze plaats, tonen. Zijn de sculpturen poorten naar een andere tijdsbeleving? En hoe wordt dat, al dan niet, beïnvloed? Het gaat over spanningen van onze aantrekkingskracht (die zowel positief als negatief kunnen ervaren worden), alsook over sterfelijkheid, verlies en loslaten. Mijn herinneringen, verleden, vraagstellingen, denkwijze en interesses worden zichtbaar gemaakt in deze mentale ruimte, ongeacht of dit leesbaar is. Het is even persoonlijk als universeel, het gaat over levenswegen. Mijn werken kunnen voor elke toeschouwer op zich fungeren als een zelfbespiegeling. Degene die goed kunnen kijken kunnen de puntjes met elkaar verbinden, dan ontstaat er het zien. Het is door deze manier van redeneren dat ik tot het besef ben gekomen dat de oorsprong en de verbindingen tussen mijn werken heel dicht bij mezelf liggen, en niet daarbuiten. Dit besef had ik een week geleden nog niet, ik zag het niet, het was zoals donkere materie. Het was toen nog een wisselwerking tussen weten en niet-weten, het zorgde voor twijfel maar toch was het goed.

Nu ik het onder ogen zie heb ik gevonden waar ik naar zocht, het stukje van mezelf binnen een (oneindig) groot geheel. De momenten van twijfel zorgden voor een reflectie, die ik misschien wel nodig had?

Dankjewel dat je zo betrokken bent. Je zal me wel herkennen in de vormtaal. Ik ben al nieuwsgierig naar je reactie als je komt kijken, wat je zal zien. Ik hou je op de hoogte hoe het verder gaat en hopelijk zien we elkaar snel.

Kus Kellie

HET NADENKEN,

DE

TUSSENRUIMTE,

VERANDERING, SPANNINGSVELDEN, EN HET
TWIJFELEN DURVEN TOELATEN ZIJN MOOIE
MOMENTEN. ZICHTBAARHEID GEVEN AAN DATGENE
WAT WANKELT, WAT ZICH OP DE RAND AFSPEELT.
HET TWIJFELEN HANGT INHERENT VAST AAN MIJN
WERKMETHODE, OOK AL IS HET SOMS MOEILIK OM
MEE OM TE GAAN. WAAR IK 'ZEKER' OVER BEN, IS DAT
HET BEVRAGEN VAN DE DINGEN DIEPGANG GEEFT AAN MIJN
LEVEN. IK ZOEK DE VRAGEN OP, SOMMIGEN ZULLEN ZEGGEN
"JE ~~✓~~ TE VEEL NA". WAT IK DOE, WAAR IK ZEKER OVER LIJK
TE ZIJN - WANT ZELFS DAT WEET IK NIET ZEKER. MIJN
WERKEN ZIJN MENTALE ZELFPORTRETEN, DIE ANGSTEN EN
SPANNINGEN DIE PLAATSVINDEN TONEN. HET GAAT OVER
AANTREKKINGSKRACHT, VERLIES, HET WANKELLEN, HET
BIJNA WEGZAKKEN EVENZEER ALS OM DE WIL OM TE
BLIJVEN VASTHOUDEN EN LIEF TE HEBBEN. MIJN WERKEN
SITUEREN ZICH IN HET SPANNINGSVELD TUSSEN
VASTHOUDEN EN LOSLATEN, SPELEN EN OVERLEVEN,
ZONDER DE RAUWE REALITEIT VAN HET BREKEN TE WILLEN
ONTLOPEN. HOE STERK KAN IETS ZIJN? BESTAAN ER
AFBAKENINGEN, CONTOUREN? WAAR BEVINDEN ZICH
'GRENZEN'?

GRENZEN LIGGEN

IN DE MENTALE

(N)ERGENS

ONZICHTBARE

WE -

RELD

Liefste Cyro

Ik denk terug aan onze kindertijd. We waren zo verschillend, en toch... ik wou het niet toegeven maar ik vond je toen al heel erg slim. Je zag dingen waar ik mijn ogen voor sloot. Het was zoals het spelletje "Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet". Ik was degene die de dingen niet zag...

Elk moment, elk beeld is magisch voor jou. Jij ziet in alles de diepgang en betekenis, de brengrers van de boodschap. Het staat op mijn netvlies gebrand. Jij hebt mijn ogen geopend. Jij hebt mij doen kijken Cyro! Ik ben je ontzettend dankbaar, en ja, ik heb je graag, ook al heb ik dat - misschien - nooit gezegd.

Jij bent mijn ster in de duisternis.

- xxx -

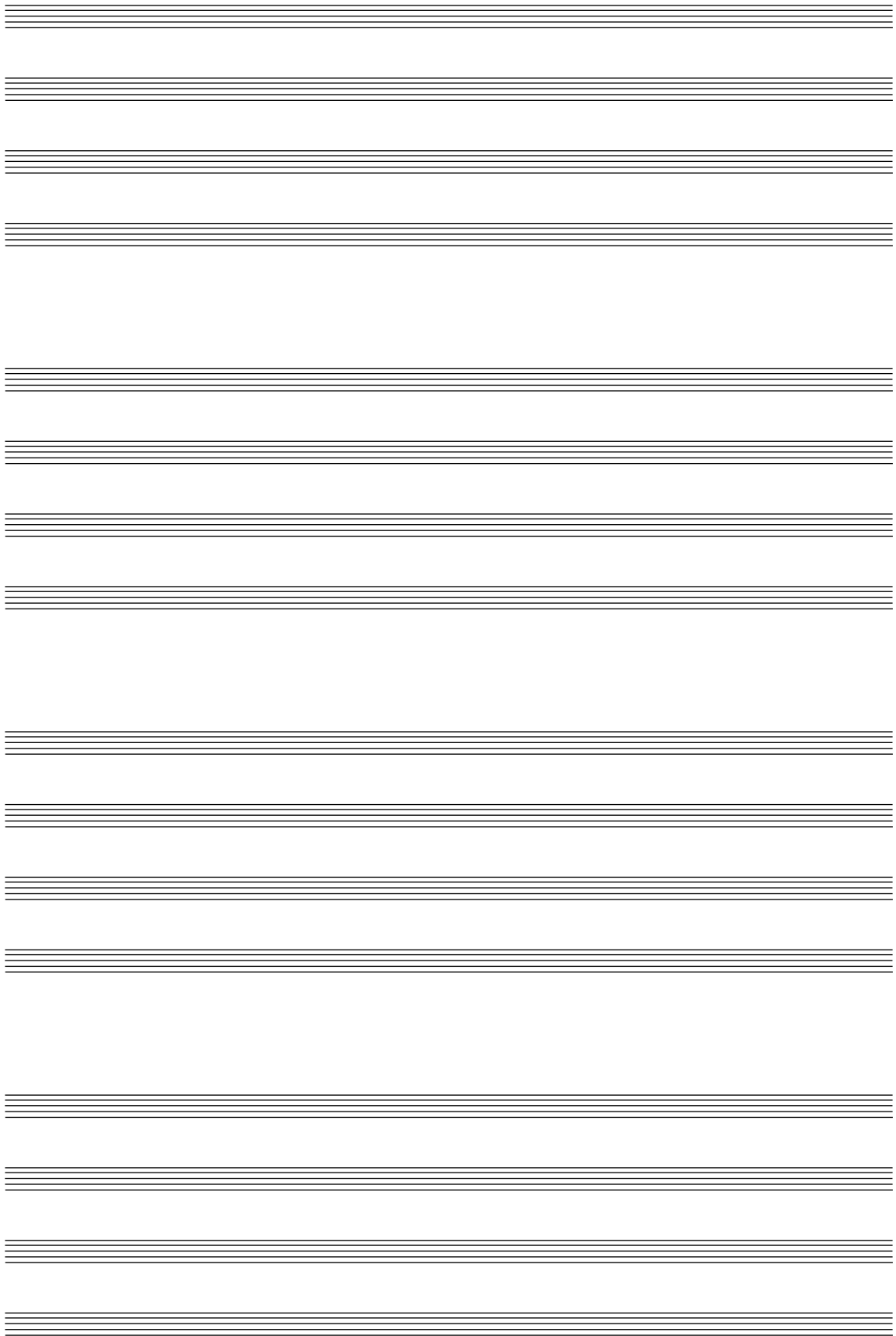
Vrijdag 20 maart 2020

Via allerlei wegen kom ik bij mezelf terecht. Deze wegen lijken soms onlogisch te zijn. Misschien zijn ze echter minder onlogisch dan ik eerst dacht. Alleszins komen er dingen onverwachts op ons pad. Ik hou (soms) van verrassingen, niet altijd. Soms komen verrassingen niet helemaal onverwachts.

Vrijdag 29 november 2019

Dit alles heeft ook met tijd en ruimte te maken. Ik, de mens, als individu, heeft een intentionele verhouding met de wereld en het hele universum. We zijn slechts een minuscule stip. De sociale relaties die jou en mij samenvoegen, zijn van het grootste belang. We maken allemaal deel uit van het groter geheel dat de mensheid omvat.²⁷

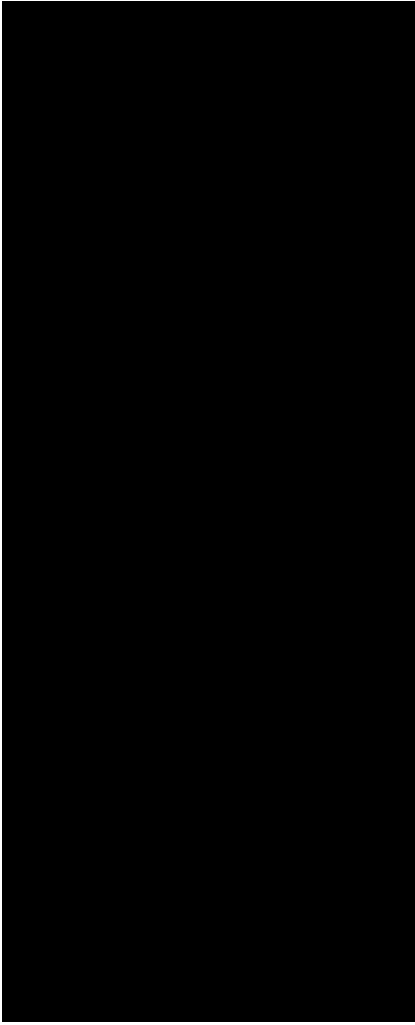
²⁷ Ciano Aydin, *De vele gezichten van de fenomenologie*, 2007:110-115.

Componerend orden ik alle objecten - het kleinste onderdeelje,

**elke letter,
elke betekenis,
elke droom**

boetseer en monteer ik en zo ontstaat een eigen poëtisch theaterstuk.

Ik heb me laten inspireren door de fenomenologie, een benadering in de filosofie met als doel om de werkelijkheid zoals ze verschijnt te bestuderen en te beschrijven in de concrete ervaring. We kunnen het zien als de studie van de leefwereld, zoals we die direct ervaren. Duits filosoof Franz Brentano (1838-1917) presenteerde een systematische psychologie die de basis van de wetenschap van de ziel zou moeten vormen en die de aandacht verplaatste van de inhoud zelf naar de geestelijke activiteiten. Vanuit deze optiek is het duidelijk dat, hoe modern, rationeel en technisch de mens ook is, de wetenschappelijke blik het leven nooit volledig kan omvatten.²⁸ Ik geloof, net zoals CyrO, in mijn verhaal en ben ervan overtuigd dat er veel meer speelt dan enkel hetgeen wat we kunnen zien. Ook het zien zelf wordt beïnvloed door onze omgeving en eigen ervaringen en denkpijles. Als je in groep een wandeling maakt, zal iedereen iets anders opgemerkt hebben, en sommige dingen helemaal niet gezien hebben.

Laat ik ter verduidelijking van mijn standpunt de Amerikaanse politieke theoreticus en filosoof Jane Bennett (°1957) nemen. Bennett focust zich op deze menselijke ervaring in de dingen zelf. Ze denkt na over de vitale kracht van materie, want materie bestaat volgens haar uit een energiek spel van diverse krachten. De gewoonlijk 'levensloze' materie die we als dood beschouwen is volgens Bennett niet werkelijk dood. Hierin schuilt een provocerende strategie van antropomorfiseren die haar toelaat om de verwantschap en aantrekkingskrachten tussen menselijke en niet-menselijke materie aan te tonen.²⁹

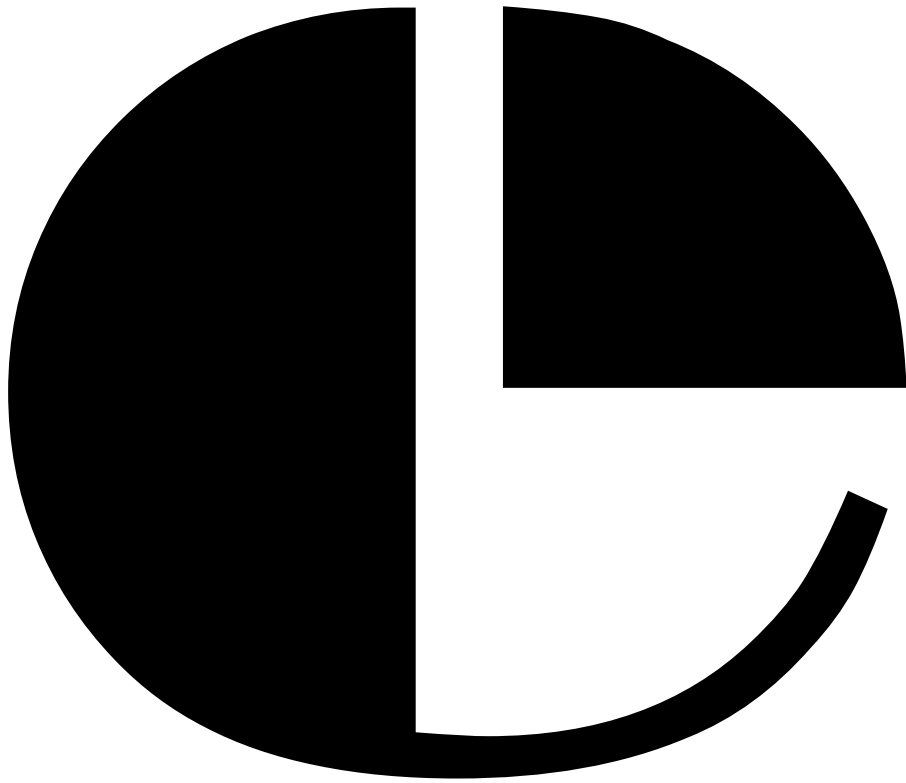
Bennett slaagt erin om me meer te doen nadenken over mijn eigen aantrekkings- en zijnsvermogen. Het definiëren waarom net dat ene voorwerp/materiaal me roept is moeilijk te omschrijven. Het heeft waarschijnlijk wel verbanden met mezelf. Objecten die me ergens raken, die iets met me doen, verzamel ik, hou ze dicht bij me, rond me, in mijn atelier. Ze zijn aanwezig en het is juist deze aanwezigheid die me creatieve kracht geeft. In de juiste tijd en ruimte – die buiten mezelf ligt – vorm ik met de afzonderlijke puzzelstukjes een groter geheel. Ik vind het boeiend om verbanden te leggen tussen de objecten, mezelf en de ruimte. Op dat moment ontstaat er poëzie. Duitse filosoof en socioloog Max Scheler (1874-1928) stelde dat het voelen de eerste intentionele relatie is. Kennis heeft volgens hem betrekking op wat de dingen zijn, maar voelend beseffen we dat ze zijn. We verhouden ons aanvankelijk emotioneel tot de wereld. In deze verhouding tot de werkelijkheid geven we waarde aan de dingen. Als we ons iets voorstellen als dit of dat, zijn we er al waarderend op betrokken.³⁰ Ik wil deze 'gevonden' of 'arme' materialen ontdoen van hun waardeoordeel en vooroordelen. Ik wil de materialen tonen - op een diepere manier dan de oppervlakte - hoe ik ze zie met hun kenmerkende (sterke) eigenschappen. De eenvoud, het experimenteren heeft een groot gevoel voor spel en onderstreept de complexiteit en ernst van donkere, serieuze thema's die ze oproepen.³¹ Zoals Peteren, mijn opa, zou gezegd hebben:

²⁸ Rebergen, Elke, "Maurice Merleau-Ponty: De wereld waarnemen", 2017.

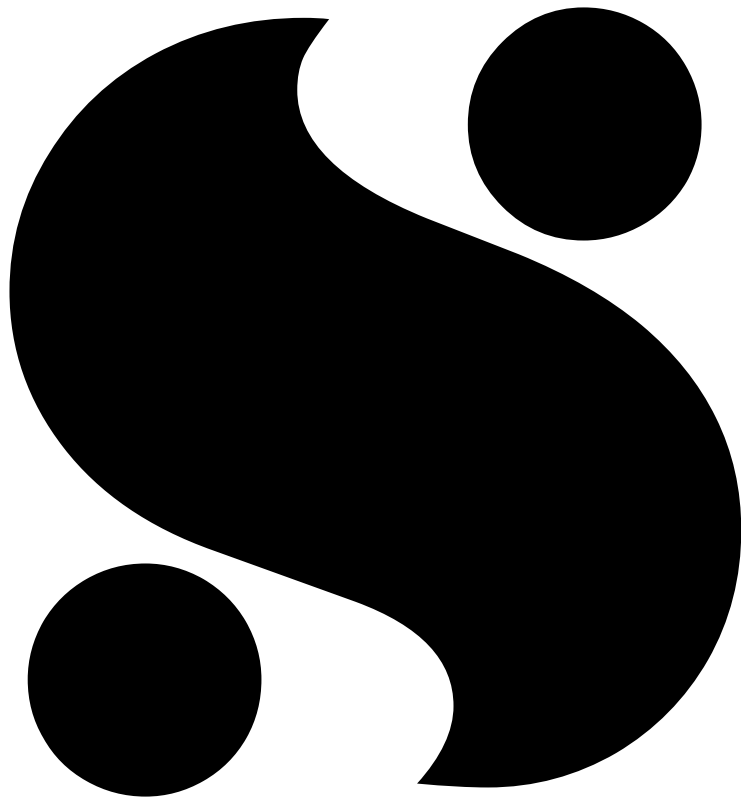
²⁹ Gulshan, Ara Khan, *Vital Materiality and Non-Human Agency: An Interview with Jane Bennett*, s.d.:42-43.

³⁰ Ciano Aydin, *De vele gezichten van de fenomenologie*, 2007:138-139.

³¹ Dekyndt, Edith, "Thing Happen to Things", 1999.

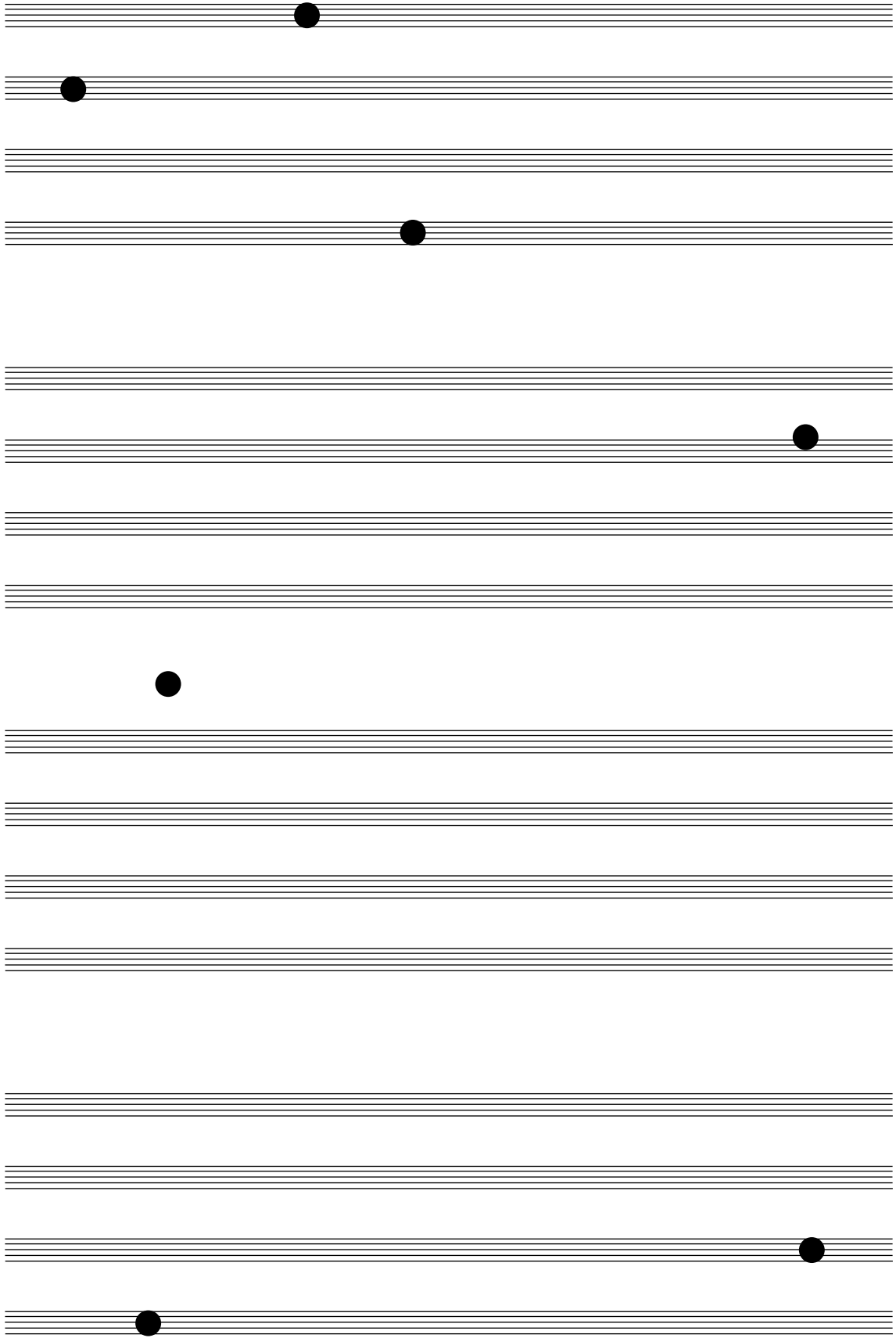
EENVOUD

SIERT

Betekenisloos?

zoolriΔ

Het is zoals dat *white* blaadje dat naast pennen en stiften ligt in de winkel. Het doet ons *✓*.

Volgens de Franse filosoof Maurice Merleau-Ponty (1908–1961) kan de wetenschap geen compleet beeld van de werkelijkheid bieden. Hij verwierp de idealistische interpretatie van de fenomenologische grondhouding van Husserl. Merleau-Ponty streefde ernaar om de wereld te herontdekken en te onthullen. De mens zou moeten proberen om zo onbevooroordeeld mogelijk in de wereld te staan. Hij wilde voorkomen dat de wereld zelf zou vergeten worden. Vanuit zijn standpunt is de mens te snel geneigd om in het dagelijkse leven enkel een praktische omgang met de wereld te hebben. Alles is te veel gericht op het eigen nut om doelstellingen in het leven te kunnen bereiken.³²

Het basisfundament van Merleau-Ponty's fenomenologie is niet het bewustzijn, maar de existentie, door hem beschreven als het *'être au monde'* (ter wereld zijn). De mens is onlosmakelijk met de wereld verbonden via de waarneming, want dit is het werkelijke, zintuiglijk tot de wereld zijn. De betekenis die de dingen krijgen in theorie, door de intentionaliteit van het bewustzijn, gaat een primordiale betekenis vooraf die ontstaat in de ondoordachte manier waarop wij ons in het leven van alledag tot de dingen verhouden.³³ Deze filosoof stelde dat we niet zozeer moeten spreken van een begrijpelijke wereld, maar eerder van kernen van licht, die van elkaar gescheiden zijn door flarden duisternis. De filosofie van Merleau-Ponty is een fenomenologie die duidelijk vertrekt vanuit de ervaring en het steeds weer opnieuw kunnen uitdrukken van de ervaring, voorafgaand aan ons denken over de wereld. Deze filosofische benadering leidde tot een continue beweging tussen kennis en onwetendheid. Zijn filosofisch oeuvre is te zien als de 'rust' binnen deze oneindige cyclus.³⁴ Hierin schuilt het ambigue-denken – een denken dat de kennis terugleidt naar onwetendheid en van onwetendheid naar kennis. Op deze manier staat het weten nooit tegenover het niet-weten, de zin nooit tegenover de on-zin, maar dat de waarheid altijd de waarheid in beweging is.³⁵

Er wordt vaak gezegd over mijn werk dat het een zekere eerlijkheid bevat. Het verschijnt voor ons zoals we het (denken te) zien. Het steekt niets weg. Systemen worden blootgelegd, alles zien we, of denken we dan toch te zien. Ik wil geen gebruik maken van trucjes, alles speelt een rol. De ophangsystemen zijn evenzeer onderdeel van het werk en ik wil niet met sokkels werken. De objecten hebben vaak verschuifbare modulaire systemen. Deze wil ik bewust open laten zodat er plaats is om iets in beweging te zetten – fysiek en/of mentaal.

Dit doet me denken aan de verzegelde plexiglas condensatiekubus (1963-65) van Hans Haacke (°1936). De kubus reageert op de temperatuur van de kamer waarin hij zich bevindt. Verdamping, condensatie en opnieuw verdamping: het water wordt opgesloten in een geïsoleerde kubus.³⁶ Haacke is gefascineerd door biologie en hoe uniek het leven zich aanpast. De condensatiekubus is een uitdrukking over de schoonheid van het leven en hoe deze verandert afhankelijk van de omstandigheden eromheen. Van buitenaf kan dit werk worden gezien als een gewone kubus met water. De kubus fungeert als een observatie van het leven, evenals Haack's gedachten daarover. Als we naar de kubus kijken worden we verwonderd door het eenvoudige proces van het leven en hoe de omgeving – waarin niemand zich bevindt – het leven kan beïnvloeden.³⁷ Haack houdt van de vrijheid die ontstaat doordat hij het beeld van condensatie niet precies kan voorspellen. Het verandert vrijelijk, alleen gebonden door statische limieten.³⁸

³² Rebergen, Elke, "Maurice Merleau-Ponty: De wereld waarnemen", 2017.

³³ Ciano Aydin, *De vele gezichten van de fenomenologie*, 2007:1-16, 126.

³⁴ Ciano Aydin, *De vele gezichten van de fenomenologie*, 2007:124-125.

³⁵ Merleau-Ponty, Maurice, *Lof der wijsbegeerte: wat de filosoof tot filosoof maakt is de beweging die aldoor van kennis terugleidt naar wetendheid en van onwetendheid naar kennis*, 1979:8.

³⁶ Dekyndt, Edith, "Thing Happen to Things", 1999.

³⁷ S.n., "What makes Hans Haacke's Condensation Cube timeless?", 2019.

³⁸ Zurakhinsky, Michael, "Hans Haacke", s.d..

Het werk van Edith Dekyndt (°1960) presenteert en esthetiseert waarneembare feiten; er vinden geen wetenschappelijke analyses plaats. Het fenomenologische opzet houdt in dat elke afgeleide betekenis voortkomt vanuit het onderwerp zelf. De nauwelijks waarneembare elementen worden gezien als individuele ontmoetingen met abstracte elementen zoals lucht, geluid, geuren, vochtigheid, magnetische krachten en elektriciteit: dingen die we normaal niet zoeken, maar voelen. Dekyndt spoort ons aan om op een nieuwe manier te zien, ons beter bewust te worden van onze gevoelens, verlangens en zelfkennis. Ons menselijk brein wordt geconfronteerd met ontelbare elektronische energievelden.

Dekyndt's Dreammachine(s) helpt ons om die energieën te benutten en ze te gebruiken als focuserende apparaten. De herhaling is niet alleen de plaats waar herinneringen leven, maar vooral de plaats waar ideeën zich verspreiden.

Dekyndt laat ons zien dat er veel lagen zijn

om te kijken en veel deuren

naar waarneming.³⁹

Voor mij is er een groot verschil tussen kijken en zien.

³⁹ Olynyk, Kim, "Edith Dekyndt", 2007.

Merleau-Ponty zag zijn eigen kennis over de wereld ontstaan op grond van eigen ervaring van de wereld. Elk wetenschappelijk symbool zou niets betekenen zonder de ervaring, zonder de filosofie. In *sens et non-sens* beschreef hij letterlijk dat een wetenschap zonder filosofie niet weet waarover ze praat, sterker nog, zou leiden tot dwalingen.”⁴⁰

Het menselijk lichaam is, in de klassieke sensatieleer, slechts een object onder andere objecten, dat toevallig ook het geometrische middelpunt is van zintuiglijke indrukken. Maar vanuit Merleau-Ponty's fenomenologische visie is ons eigen lichaam een speciaal domein van de realiteit. We kunnen ons perspectief op andere objecten altijd aanpassen en variëren, door er bijvoorbeeld omheen te lopen of het om te draaien in onze handen; maar ons perspectief op het eigen lichaam blijft steeds hetzelfde. Dat komt omdat het lichaam beschouwd wordt als bron van alle perspectieven. Ook als we onszelf in een spiegel zien, zien we geen neutraal object. Het gezicht in de spiegel is altijd een op zichzelf gerichte, starende blik.⁴¹ Volgens Merleau-Ponty kunnen we een driedimensionaal object nooit werkelijk kennen. Het is onmogelijk om alle zijden van een voorwerp tegelijk te zien. Door een voorwerp opeenvolgend te bekijken van meerdere kanten, veronderstellen we echter wel dat we *weten* hoe een bepaalde vorm geconstrueerd werd. Het verschil is te vinden tussen *zien* en *weten*, dit werd reeds letterlijk aangehaald door de kubisten. Het kubisme (1906-1920) betekende een nieuwe manier van kijken, vertrekkende vanuit de drie oervormen uit de natuur: bol, kegel en piramide. **Kunst was geen venster meer op de werkelijkheid, maar een directe registratie van wat in het hoofd omgaat.** In zijn hoofdwerk *Phénoménologie de la Perception* probeerde Merleau-Ponty een analyse te geven van de waarneming en aan te tonen dat onze hersenen automatisch verschillende indrukken samenvoegen tot een coherent beeld op basis van onze persoonlijke ervaringen. Wat we zien vullen we steeds aan met wat we weten. Hierdoor kunnen we vormen herkennen. Hoe eenvoudiger de vorm, hoe sneller we tot die herkenning kunnen komen en de vorm kunnen benoemen. Deze mentale invullingen leiden tot een totaalsom van indrukken – *de Gestalt*. De *Gestalt* is een constante mentale definitie die ontstaat na verloop van tijd.⁴² Ponty stelde dat we via ‘de blik’ toegang kunnen krijgen tot het object. Hiervoor moet de ‘blik’ stilgehouden worden - zodat je het object fixeert en kan verkennen, wat voorheen een vluchtige ontmoeting was wordt nu een communicatie. Als de blik alle objecten gevat heeft kan het steeds nieuwe details ontdekken. Het zijn geen toevalligheden van het lichaam – zoals de structuren van het netvlies - dat je nu de omgeving wazig of zelfs niet ervaart als je een object helder wil zien. *“Zelfs als ik niks zou kennen van staafjes en kegeltjes, zou ik begrijpen dat het noodzakelijk is de omgeving op non-actief te stellen om het object beter te zien, aan achtergrond te verliezen wat men wint in de figuur.”*

Van daaruit kan de omgeving teruggekoppeld worden aan het object, zo is ieder object een spiegel van het ander. Het object is in deze opvatting doorzichtig: het wordt van alle kanten door verschillende blikken doordrongen. Dit geldt zowel voor het ruimtelijke perspectief als voor het tijdsperspectief.⁴³ *Tijdens het schrijven vergeet ik mijn thee, die ondertussen koud geworden is. Tijd is zeer concreet maar ook weer relatief.*

De zoektocht naar de vele andere - de andere materialen en andere technieken - vormen mee de beeldtaal waarin verscheidenheid verscholen zit. De toeschouwer vindt en introduceert zelf nieuwe aspecten van het beleven. Hij ervaart de ruimtelijkheid en kan zich openstellen en luisteren naar de verhalen die zichtbaar worden in de verbeelding. **Iedereen heeft zijn eigen verhaal, zijn eigen blik, zijn eigen verleden, zijn eigen denkruimte evenals de objecten zelf.**

⁴⁰ Ciano Aydin, *De vele gezichten van de fenomenologie*, 2007:125-127.

⁴¹ Peters, Rik, "Merleau-Ponty: de belichaamde blik", 2015

⁴² Doroshenko, Peter, Luk Lambrecht en Eva Wittcox, *John McCracken*, 2004:16.

⁴³ Merleau-Ponty, Maurice, *Fenomenologie van de waarneming*, 1997:111-113.

Wat is tijd?

Is het de mentale verbeelding?

Voedt dat het geheugen?

Is het onomkeerbaar?

We kennen onze herinneringen in een tijdslijn. Maar wat als deze herinneringen wegrallen... Wat als we terugkeren naar het verleden? Kennen we dan de wereld nog in tijd en ruimte? Mijn oma lijkt stilaan naar haar illusionaire mentale bestaan te trekken. Ken ik deze wereld, zal ik een plekje behouden? Waar berouwt ze zich?

Onze waarneming is afhankelijk van de manier waarop we in de wereld staan. We hebben verschillende vormen van aandacht en betekenisgeving. Kinderen zien de dingen anders dan volwassenen. Afhankelijk van ons beroep, humeur, onze aandacht en interesses vallen ons zaken in de wereld op. Om de waarneming te kunnen begrijpen, mogen we ons lichaam niet beschouwen als een passief, op fysische prikkels reagerend, organisme.⁴⁴

Mijn eigen blik op de wereld is deels bepaald door het werken met glas. Glas kan in zoveel diverse gedaanten verschijnen. Het is ongelooflijk levendig door zijn vloeibaarheid, plasticiteit, doorschijnendheid en het vermogen om ruimte te omvatten. Glas kan door zijn verschillende vormen de waarneming van de werkelijkheid verbuigen. Ik denk bijvoorbeeld aan de invloed van bol, hol, vlak, dik of dun (transparant of gekleurd) glas. Het is in staat een andere dimensie te geven aan de realiteit. Het aspect van deze ruimtelijkheid trekt voortdurend mijn aandacht. Ik hoop dat ik binnen mijn werken deze aangescherpte blik kan doorgeven.

Glas hoeft niet groot te zijn om veel impact uit te oefenen op zijn omgeving. Het gaat om een continuüm spel tussen het object en de ruimte, net omdat het bijna onzichtbaar is, in zijn heldere vorm. Glas speelt met onze optica, is het materie of bijna een non-materiaal? Soms verstopt het zichzelf door de omgeving te transformeren op zichzelf. Enerzijds lijkt het wel een kameleon die zich kan aanpassen aan elke achtergrond wat betreft zijn kleur. Op deze manier kan het spel gespeeld worden van wat is en wat niet is. Anderzijds lijkt het ook een kogelvis, die een aantal malen groter kan worden dan zijn normale gedaante. Een glazen object speelt met het licht en werpt dynamische schaduwen die fungeren als tekeningen op het geheel. Het glas communiceert op deze manier met de ruimte, waar het vluchtige licht en schaduwspel het glazen object aanvult en zelfs overstijgt. Glas omschrijft en bepaalt de ruimte, om ze te herdefiniëren. De toeschouwer kan door middel van glas een andere dimensie ervaren door reflectie, transparantie, spiegeling, lichtinval, lichtabsorptie en lichtbreking.

⁴⁴ Ciano Aydin, 'De vele gezichten van de fenomenologie', 2007:129-130.

>>

Tijd

Tikt

<<

Het kijken naar licht daagt ons uit om onszelf te definiëren tegenover de werkelijkheid. Op deze manier wordt de ervaring een deel van onszelf. Zo wordt de toeschouwer een deelnemer, met zijn eigen verhaal. Hierbij refereer ik terug naar Merleau-Ponty die stelde dat onze kijk op de dingen mede wordt bepaald door onze persoonlijke interesses en leefomgeving. Persoonlijk voel ik de noodzaak om mijn eigen kijk op de dingen, die vaak onzichtbaar is, weer te geven in mijn werk. We zien een terugkeer naar de eenvoud, het kleine, het lichtspel en de ruimte. Het is mijn wens om door middel van mijn installatie de toeschouwer op een andere manier te laten kijken – dat men de dingen kan zien vanuit een ander perspectief. Ik streef ernaar om een totaalinstallatie te tonen, die in staat is de perceptie van de (vaste) ruimte te herdefiniëren. Ik denk hierbij aan de stalen volumes van de Amerikaanse kunstenaar McCracken (1934-2011). Dit werk is ongelooflijk spiegelend. De ruimte wordt gevangen in de volumes en direct teruggestuurd naar de bron. De volumes fungeren als optische instrumenten die in staat zijn te tonen wat om hen heen te zien is. Het beeld lijkt de omliggende ruimte te onderzoeken, beter nog, het lijkt de ruimte als een segment uit te snijden. Er vindt een ommekeer plaats. Het betreft een optische illusie waarbij het werk de omgeving lijkt op te sloppen eerder dan zelf de ruimte in te nemen. De betrokkenheid van de kijker neemt toe en het kunstwerk krijgt een nauwere band met de omringende ruimte.⁴⁵

Het aspect tijd was voor McCracken anders dan voor zijn tijdgenoten, hij gaf er een persoonlijke invulling aan. Voor hem was tijd geen lineair gegeven, hij beschouwde het als iets zonder begin en einde. Zo benadrukte McCracken dat alle dingen in essentie mentaal zijn: energie, pure gedachtes. Zijn werken – die verbonden zijn met de mensgemaakte wereld – zijn als een soort prototypes van de wereld. De vormen bieden mogelijkheden voor de toekomst, over hoe de mens eventueel gevormd kan worden.⁴⁶ Kunstenaars en critici linken McCrackens werk ook met andere tijdsdimensies en parallelle werelden. McCracken zorgde voor een doorkijk op een realiteit ver achter de fysieke wereld.⁴⁷ De weerspiegeling lijkt wel een tijdreis te zijn doorheen de vele lichtjaren naar het heelal.

Hierbij denk ik aan de Libanese kunstenaar Charbel-joseph H. Boutros (1981). Hij roept het onoplosbare op en opent een enkelvoudige ruimte voor waarneming. Zijn werken zijn zoals puzzels. Hij geeft telkens kleine stukjes en als je ze met elkaar verbindt krijg je een puzzel, verbonden met een zekere geheimhouding. **Het raadsel kan alleen worden aangepakt door een ander manier van denken te ontwikkelen.** Zijn werk ontstaat uit drie betrouwbare bronnen: persoonlijke ervaringen die hij niet zal onthullen, een geografische ervaring – zijn Libanese afkomst en zijn meerdere reizen naar het buitenland. Deze ervaringen koppelt hij aan kunstgeschiedenis en historische vragen. Tijdens zijn tentoonstelling in het Palais de Tokyo toonde hij een steen - uit een Libanees bos dat hij als kind kende - als kunstwerk. Uiteindelijk bracht hij de steen terug naar de exacte locatie vanwaar hij hem heeft meegenomen. In deze derde stap zal de steen terug een anonieme steen worden, omdat het de status van kunstwerk terugbrengt naar zijn oorspronkelijke status van het dagelijks leven. Het werk roept vragen op: wat is de status van die steen? Zal het een onmerkbare herinnering dragen? Het kunstwerk, zal onzichtbaar blijven, maar er heeft een verandering plaatsgevonden, een verhaal kan worden verteld. Dit werk verwijst naar iets dat verder gaat dan representatie: het legt een leegte bloot en biedt daarom een overschot aan betekenissen en motiveert de intuïtie van de waarnemer. Dit onmerkbare van poëtische onzichtbaarheid is van groot belang voor Boutros, en niet de materialiteit.⁴⁸ In zijn serie *Night Works* toont hij donkere momenten zoals de tijd waarin hij slaapt. Hierbij vangt hij universele fenomenen zoals de onmogelijke materialiteit van de nacht of omgekeerd de actie van de zon, de lucht en de wolken.⁴⁹ De spoel wordt beschermd in de donkere ruimte van de camera, het werkt in functie van licht. Je haalt het uit zijn 'zwarte', zijn duisternis, zijn isolatie, het creëert ruimte en verwijst naar het gevoelige oppervlak.⁵⁰

⁴⁵De Clercq, Dieter, "John McCracken", 2004.

⁴⁶Doroshenko, Peter, Luk Lambrecht en Eva Wittocx, *John McCracken*, 2004:16.

⁴⁷Doroshenko, Peter, Luk Lambrecht en Eva Wittocx, *John McCracken*, 2004:18-20.

⁴⁸Boutros, Charbel-joseph H., "text bio", s.d..

⁴⁹Jaffrès, Katell, "Charbel-joseph H. Boutros: Les Modules - Fondation Pierre Bergé - Yves Saint Laurent", 2014.

⁵⁰Boutros, Charbel-joseph H., "text bio", s.d..

**EEN ZWARTE
SPIEGEL TOONT
EEN ECLIPSLICHT.
HET REFLECTEERT DE
WERELD IN EEN VERZWAKT
LICHT. DIT VERHAAL HERINNERT
ONS ERAAN DAT DE ROEP VAN DE
SCHADUW GEKOPPELD IS AAN RUST.
SCHADUW EN DUISTERNIS IN EEN BEELD
GEEFT EEN SPANNING TUSSEN WAT GEACTIVEERD IS
EN WAT ACHTERBLIJFT - OP DE LOER - IN DE SCHADUW.
ZIJN WERKEN BEGINNEN ALLEMAAL MET EEN ELEMENT VAN DE
REALITEIT (EN EINDIGEN SOMS IN EEN ABSOLUUT ZWART). HIJ GAAT NOOIT
OP ZOEK NAAR IETS UITZONDERLIJKS OM EEN TONEELSTUK TE STARTEN; ZE MAKEN
DEEL UIT VAN HET DAGELIJKS LEVEN. ZE BEHOREN TOT ONZE REALITEIT DIE SNEL WORDT
OVERSTEGEN. HIJ ONTVLUCHT DE REALITEIT DOOR EEN ANDER POËTISCH VOORSTEL TE DOEN DAT VERDER GAAT DAN
ONS DAGELIJKS LEVEN.⁵¹**

⁵¹ Boutros, Charbel-joseph H., "text bio", s.d..

De Claudespiegel / Het Claudeglas?

GLAS HOUDT ONS EEN SPIEGEL VOOR

Het Claudeglas toont de omgeving vanop afstand.

~~Het draagbare zwarte glas werkt als een verlenging van het oog~~

Het gaat over het standpunt dat je inneemt ten opzichte van ~~jouw~~
de omgeving.

~~Evenals de tijdelijkheid~~

FILOSOFIE IS GESCHREVEN IN DIT GROOTSE
BOEK - IK BEDOEL HET HEELAL - DAT
VOORTDUREND OPENSTAAT VOOR ONZE BLIK,
MAAR NIET BEGREPEN KAN WORDEN TENZIJ
MEN EERST LEERT DE TAAL TE BEGRIJPEN EN
DE KARAKTERS WAARIN HET GESCHREVEN IS
TE INTERPRETEREN. HET IS GESCHREVEN IN
DE TAAL VAN DE WISKUNDE, EN DE
KARAKTERS ZIJN DRIEHOEKEN, CIRKELS EN
ANDERE GEOMETRISCHE FIGUREN, ZONDER
WELKE HET MENSELIJK ONMOGELIJK IS EEN
ENKEL WOORD ERVAN TE BEGRIJPEN; ZONDER
DEZE DWAALT MEN ROND IN EEN DONKER
LABYRINT.⁵²

GALILEO, *IL SAGGIATORE*

⁵² Danielewski, *Het Kaartenhuis*, 2008:659.

ADDENDUM

*Hier volgt een selectie van foto's, schetsen,
geschriften en brieven, die meer licht werpen op
mijn werkwijze, denkwijze, werk en persoonlijkheid*

MOGELIJKE HOOFDSTUKTITELS

1. TUSSEN ZWART EN WIT IS ~~HET NIET~~ **GRIS** 6, 51
 2. EEN RIZOOM 7-8
 3. ROTSBLK 9-24, 26-32, 41-46, 61, 92
4. LICHT IS EEN RUIMTE IN DE TIJD VAN DE DROOM 25
 5. PARALLELE WERELDEN 27
 6. ALLES IS IN WORDING 33, 49-50, 52, 98, 110
7. ~~DE SERENDIPITEIT VAN HET FENOMEEN~~ 34-36, 38-40
 8. GESCHRIFTEN 53-54, 64, 89-90, 94-96, 99-102
 9. HET FENOMEEN KELLIE LIPPENS 47-48
 10. DE RUIMTE TUSSENIN 56-60
 11. NIEUW MATERIALISME 66, 68, 72
 12. FENOMENOLOGIE 68, 73
 13. PERCEPTIE 74-78, 82, 84
 14. TIJDENS 76-78, 98
 15. BESPIEGELING 82-84
 16. **LABYRINT** 79-84, 110
 17. ADDENDUM 86-104
18. DE GEHEIME BOODSCHAP 59-60, 62-63, 65, 67, 69-70, 72, 110
 19. DANKWOORD 106
 20. BIBLIOGRAFIE 107-108

Temse, 12 april 2020

Kellie, lieve Kellie,

Met jou op pad gaan is altijd een ontdekkingsocht of verwondering. Zelf op het rustigste randpaadje merk jij minuscule bijzonderheden op. Eigenlijk bedoel ik; jij maakt van doodnormale, alledaagse dingen, bijzonderheden. Slet is alsof je steeds op weg gaat naar de juiste ingrediënten, de smaakvolle kruiden, om een kopgerechtje te behouden.

Ik herinner het me nog alsof het gisteren was.

Als baby kon je een lang stilletje om je heen kijken, glimlachend naar alles wat je zag.

Als peuter en kleuter volgde je je grote voorbeeld zus!

Althoewel, je vond al vlug op eigen benen en wist heel goed wat je wou, of niet wou.

Ik refereer naar je tekst, het verhaal van Lino en Ramon:

"Ik wandel en ontdek het landschap beetje bij beetje; ik maak en volg mijn eigen spoor".

Ik geniet er ook van om in de personages Lino en Ramon jouw eigenste - ik - te ontdekken. Eerst had ik dit niet door, maar mate ik de dialoog las, werd het me duidelijker.

Terwijl Lino spreekt over balans en streven naar rust en zich opent voor het schone spel tussen licht en schaduw, praat Ramon over de waatkracht die steeds aanwezig is.

Tussen de regels door hoor ik jou praten Kellie.

Met de combinatie van Lino en het moedertje van Ramon, de combinatie ervan ... dat ben jij.

Ik kom in je karnen en kijk naar je bezelsch. Het "Natuurkundeboek" en het "Wiskundeboek" van Clifford A. Pickover, staan net naast "Het geheime leven van Kleunen" van Maria Wlavin.

Op pag. 16 lees ik hier:

Wit en alle grijze
kleuren kunnen
wit en zwart in,
zijn misschien
samengesteld uit
kleuren, en het wit
van het zonlicht
is samengesteld
uit alle primaire
kleuren, gemengd
in de juiste
verhouding

Sir Isaac Newton

Ik denk aan jou.

Lief
mama &

Aurora	is de Romeinse godin voor de dageraad. Zij was een dochter van de zonnegod Sol. Aurora is ook een benaming van het poollicht en het noorderlicht.
Celeste	De namen stammen af van het woord 'caelestis', wat 'hemels' betekent.
Cyro	is de Italiaanse variant van Cyrus. Cyrus stamt weer af van de Griekse naam Kyros. Deze naam is ooit gebaseerd op de Perzische naam Koerash, wat 'op de zon lijkend' betekent. Cyro verwijst dus naar de zon + gender neutraal!
Duygu	Emotie
Est(r)ella/e	Estrella Is Spaans voor 'ster'. Estelle is Frans voor 'ster'
Juno	is een naam van Latijnse origine en betekent 'koningin van de hemelen'. Ook is Juno de Romeinse godin van de liefde en het huwelijk. NASA heeft daarnaast een onderzoeksvaertuig om naar Jupiter te vliegen met de naam Juno.
Luca	Hongaarse naam die 'licht' betekent
Lev	is Herbreeuws voor 'hart'. Naam verwijst naar liefde en gevoel
Luna	Is Latijn voor 'maan'. In de astrologie is je maantekenen verbonden met emotionele intelligentie en geeft het aanwijzingen over hoe iemand reageert op het leven. Het toont ook hoe je in de emotionele behoeftes van jezelf en anderen kunt voorzien.
Nova	Is Latijn voor 'nieuw'. Daarbij worden sterren die plots heel helder kunnen worden en daarna weer terugkeren naar hun oorspronkelijke staat, ook Nova genoemd.
Rory	Is een variatie op Aurora
Sterre	Is afgeleid van Stella. Stella is een Latijnse naam met de betekenis 'ster'.
Thijn	Afkorting van Martijn en Augustijn. Martijn betekent 'van Mars'. Mars was de Romeinse oorlogsgod, zijn naam betekent 'strijden' of 'ik strijd' Augustijn betekent 'geheiligd, gewijd, verheven, eerwaardig'
Zora(n)	Is een Tsjechische naam. Zora betekent 'morgenstond' en 'licht'.

Liam	Is een samenstelling: 'wil' betekent 'wilskracht, streven' en 'helm' staat voor 'helm, beschermer, koning'.
Dabir	leraar
Dario	zijrivier
Dewi	dierbaar
Dhira	kennis
Dhillan	zee
Dingbang	Beschermer van het land
Marijn	Afgeleide van Marinus is op zijn beurt een afgeleide van 'mare' dat Latijn is voor 'zee'
Jay / Jayce	Is afgeleid van Jason. Jason komt van het Griekse woord 'iasthai, dat 'genezen/ weer gezond maken' betekent. Griekse mythologie: Jason = de held die een zoektocht onderneemt om het gulden vlies te vinden. Om het vlies te krijgen, moest Jason 3 opdrachten volbrengen. Zo moest hij de draak verslaan.
Lanzo	land
Lar	Onderwijst
Leon	Afgeleid van het Latijnse woord 'leo(on)' = leeuw
Luus	verlichting
Makan	wind
Makoto	eerlijk
Matty	Kracht in strijd
Mido	meten
Rachid	Met rede / nadenkend
Ramon	Bescherm met verstand / wijs beschermer
Sil	Afkorting van Achilles / Caecilia. Achilles = held die voor de Grieken tegen de Trojanen vocht. Caecilia is afkomstig van het Latijnse woord 'caesus' dat 'blind' betekent.

Woensdag 13 mei 2020

Liefste Lieveidje,

Je weet dat ik niet altijd van verrassingen hou.
Maar deze keer was het anders, de periode was
anders maar ook jij. Ik zeg het je, er is altijd
een positieve kant aan alles. We belandden
in een surrealistische wereld, ik leek weg
van alles te zijn, in de stilte en de rust,
zoekend naar een eigen ritme, ... en
plots was je daar. Ik heb veel nagedacht
over wat je me vertelde en was een tijdje
overdonderd door de dingen die we toen
niet zagen, maar voelden. De gespannen
hoogte brak los. We maakten wandelingen
door het prachtige landschap en zagen de
sterren aan de heldere hemel, opgeklaard
door de schone lucht, de avonden van
samen zijn. De poëtische montage viel
samen, wij kwamen samen.

Ik zie je graag
Kus Kellie

De dag na de tussenjury, zaterdag 25 januari 2020

Ik heb nagedacht over iets dat ik niet kan vastleggen, het onzichtbare. Het markeerde op de een of andere manier het moment waarop ik tot een zelfreflectie kwam - het durven kijken binnen in jezelf - ik was de blinde vlek. Het heelal is zo oneindig meer dan wij - in ons eindig zijn - kunnen denken. Ik kan het niet vatten, het overstijgt me. Het onderwerp, van het universum, ligt zo ver verwijderd van mezelf dat ik mentale beelden creëerde. Het draait niet rond hemellichamen, zwarte gaten... het gaat erover dat alles met elkaar verbonden is, en zoveel meer. Noch de rede, noch creatieve energie functioneren als gesloten, streng afgebakende eenheden. Elke eenheid situeert zich binnen een grotere eenheid en fungeert naast andere, schijnbaar niet verwante eenheden. Elk deel communiceert met het andere, over alle fragiele grenzen heen. Ze interageren soms op onderling tegenstrijdige manieren. De ontstane energie is niet alleen in staat verschillen te creëren, maar ook samenkomsten van verschillen, die naast elkaar bestaan in een spanning, te onthullen.⁵³ Alle acties en reacties worden tijdelijk onderbroken, als alle krachten volledig in evenwicht zijn.

⁵³ Doroshenko, Peter, Luk Lambrecht en Eva Wittcox, *John McCracken*, 2004:7.

Ik weet niet welke dag het is, maar het is vandaag.

Ik richt deze brief speciaal aan jou want het draait niet enkel rond de beelden die ik maak. Het gaat over een wisselwerking, verandering, verruiming en diepgang in manieren van denken, het gaat over het fundamenteel anders leren kijken en bescouwen. Iets is niet 'zo' of 'zo'. Ik ben tot de conclusie gekomen dat het in kaart brengen van materialen en persoonlijke bedenkingen het concept is. In het open systeem zit het poëtische. Er is een ononderbroken verloop van mogelijkheden en daarom is de totaliteit ook ongreepbaar. Er zijn altijd variabelen maar tegelijk is het op dat moment ook onveranderlijk en bevinden we ons dan in de oneindigheid?⁵⁴ Zelfs deze brief draagt een veranderlijkheid in zich.

Bedankt om al mijn brieven te willen lezen.

Ik zou je ook willen vragen om een 'antwoord' of bedenkingen te formuleren die achteraan gebundeld zullen worden als een oneindig proces want er is geen afsluitende reactie.

*Groetjes
Kellie*

⁵⁴ Capenberghs, Joris, "Het ritme van de lijn: Een tentoonstelling van Waclaw Szpakowski", 1992.

Het zijn tijdelijke connecties die een wereld in wording presenteren

als een evoluerend universum

dat openstaat voor een onzekere staat

die evengoed ook bestaat

ZWART OP

9 APRIL 2020

Zus, Wij staan nu in het midden, we zijn met twee, ieder een kant zodat niemand in het midden hoeft te staan. Op die manier kan je stellen dat er bij ons geen sprake is van een tussenfase.

Dit verhaal doet me sterk denken aan alle ervaringen die we samen hadden, aan alle avonturen die we samen al beleefden.

We gingen nu naar het voor ons onbekende Indonesië en we bezochten wondermooie, onbekende plaatsen. Die ene avond zal ik nooit vergeten; We vertrokken rond 22u op onze onbekende tocht.

We zagen geen hand voor ogen en we vertrauwden blindelings op elkaar, stap voor stap klommen we hoger. We wisten waar het vertrekpunt was, maar het eindpunt, daar hadden we nog geen idee van. Waar zullen we uithouden? Hoelang hebben we nog te gaan, ...? Het was als een sprong in het duister. We steunden elkaar, we waren uitgeput en hadden blaren op onze voeten. We zagen bijna niets voor onze voeten en we struikelde regelmatig. Toen we dachten niet meer verder te kunnen hielden we samen halt. Toen we met onze hoofden naar boven en onze ogen richting de hemel richtten, zagen we de machtige maan. Zij was op dat moment onze enige lichtbron, behalve dan die kleine lichtjes op ons hoofd, in een poging om toch iets te kunnen zien onderweg.

Het was volle maan.

De natuur stond ons bij, de maan gaf ons licht, de maan gaf ons weer energie om onze tocht in het duister te hervatten. We wandelden hevig verder, nu we boven de boomgrens waren mochten we niet meer stoppen, we haalden haast. De maan maakte al stiller plaats voor de bijna opkomende zon. Ons doel lag vast: tegen zonsopgang wilden we absoluut de top bereikt hebben, ja, de top, het hoogste punt van 2968m. We beklommen samen de berg van nu, de meest actieve vulkaan van Indonesië. Dit historisch natuurmonument gaf ons zo hard het gevoel van een kleine stijp in een groot geheel te zijn. Deze Gunung Merapi bestaat al duizenden jaren.

Hier voelden we echt de oerkracht, iets onbeschrijflijks, het was subliem!

Hier schuilt zoveel kracht in, dit is onvoorstelbaar.

We klommen verder, de laatste 400 m waren super steil.

Ik zal ze nooit vergeten, die momenten. Je had het moeilijk, je klom 2 m naar boven en schoof 1 m terug achteruit. Maar je gaf niks op.

Zo ken ik je helemaal, met je harde doorzettingsvermogen lukt het je steeds!

Het was een intense tocht waarbij we allebei volledig naar ons doel toeklommen en niet opgaven. We kwamen aan rond 5 u 's nachts,

op de top, prachtig! We kwamen terug op adem, om maar enkele minuten naar te beseffen dat we waren waar we wilden zijn.

We vloegen elkaar in de armen! Zoveel gevoelens kwamen naar boven!

Als we er nu over praten zijn we ons ervan bewust dat dit misschien wel het mooiste puntje op aarde is waar we ooit geweest zullen zijn.

Eigenlijk heb ik hiervoor geen woorden, we waren zo intens gelukkig om elkaar samen te kunnen zijn. Zelfs de kou daarboven kon ons enthousiasme niet minderen. Langzaam werd het heel concreet. De maan verdween zachtjes en maakte plaats voor de reusachtige genaamd de zon. Dan zou jij waarschijnlijk zeggen "is de zon een reus? De zon is een ster."

Dit moment hadden we nodig, hierdoor kwamen er bij ons veel associaties naar boven, herinner je je het nog? Vroeger, toen onze ouders aan het scheiden waren, en we de ene week bij mama verbleven en de andere week bij papa woonden, werd er gezegd:

Voordat je gaat slapen of wanneer je mij mist, kijk dan naar de sterren en zeg dan iets tegen de maan, de natuur geeft die bodschappij wel door. Op die manier kunnen we samen naar de sterren kijken, maar toch apart.

De traagheid van de natuur laat ons stilstaan bij onze eigen kwetsbaarheid! We zijn ons er altijd bewust van geweest dat wij ons emotioneel tot de wereld verhouden.

Jij zegt altijd dat we verwonderd moeten blijven, en open moeten staan voor toevalligheden die zich plots voordoen. Ik benonder jou steeds meer, als ik zie hoe jij deze momenten haastert en ze gewoon neemt zoals ze komen.

Ik schrijf deze brief met mijn vullen, de tekst is nu goed leesbaar. We weten allebei dat de inkt doorheen de tijd uiteindelijk zal verdwijnen in het niets. Dan zal dit papier terug zijn oorspronkelijke vorm aannemen als onbeschreven wit papier.

Vandaag 9 april 2020, in deze vreemde periode remi Corona lock-down het jij sinds 15 maart verlaten om even bij papa te gaan wonen.

Ik begrijp het wel, je hebt daar meer ruimte en waarschijnlijk ook de rust en de natuur waar je op zoek naar bent.

We zijn nu al bijna Amaand van elkaar gescheiden, iets wat vooraf compleet ondenkbaar was, en nog nooit eerder geleunde.

Ik kijk elke avond door mijn raam op zoek naar de maan.

We kunnen samen kijken, samen, en toch apart.

Heb jij mijn hoodschap naar jou al door gekregen?

Lief,
Eric
xxx

Het is vandaag 10 april,

Het woord oneindigheid dwaalt rond in mijn gedachten. De oneindigheid en het zichtbare zijn voor mij hetzelfde, zoals je al zei; 'je kunt het niet vastleggen.' Het zijn woorden die iets beschrijven wat er niet is, maar dat wil niet zeggen dat we er niet naartoe kunnen streven. Probeer onze eigen realiteit van het eindige en het zichtbare te creëren.

"Our earth is only one polka dot among a million stars in the cosmos. Polka dots are a way to infinity. When we obliterate nature and our bodies with polka dots, we become part of the unity of our environment."

Ik weet niet of je Yagui Kusuma haar werk kent? Maar ik heb deze zomer haar Infinity Room betreden en voor het eerst seindtijd letterlijk stil. Toen heb ik voor het eerst de oneindigheid ervaren. Of toch dacht zij wat oneindigheid zou kunnen zijn. Ergens overtrof dit werk voor mij de grenzen van het Menselijke bewustzijn.

v Grootjes Tyara

MET DANK AAN

Frank Maet
Sylvie Vandenhoucke

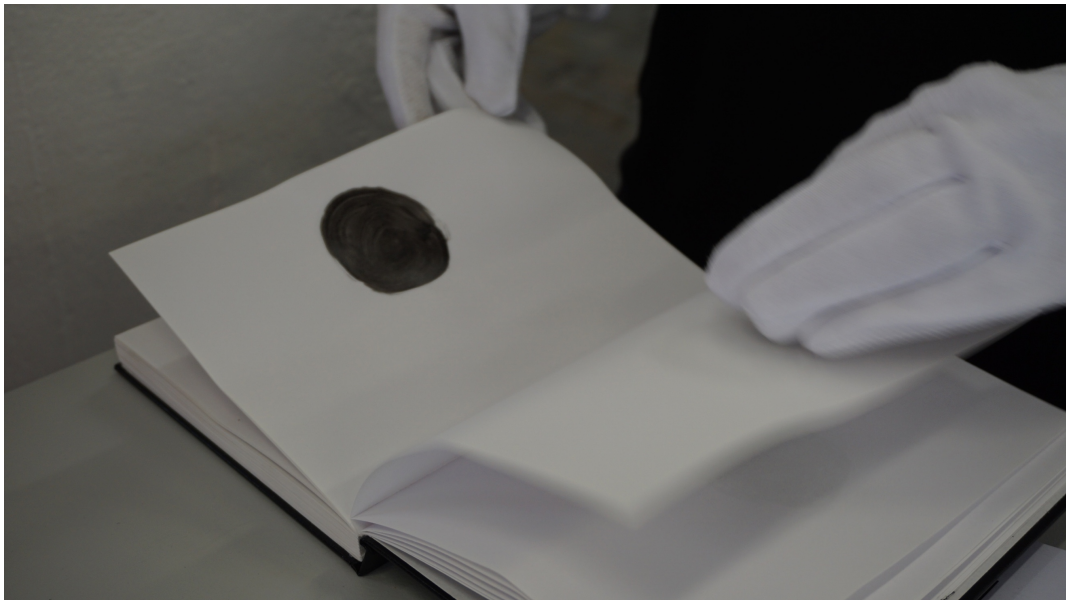
Voor de begeleiding

Anne Ausloos
Evie Ellen Lippens
Frank Merckx
Jef Neyrinck
Mattias Bavré
Sander Misplon

Voor de inspirerende gesprekken

'Het Kaartenhuis' van Mark Z. Danielewski

Voor de inspirerende vormgeving

BIBLIOGRAFIE

FYSIEKE BRONNEN

- Borges, Jorge Luis, *De essays: vertaald door Barber van de Pol*, Amsterdam: De bezige bij, 2016.
- Borges, Jorge Luis, *De Maker*, Amsterdam: De Bezige Bij, 1988.
- Ciano Aydin, *De vele gezichten van de fenomenologie*, Klement uitgeverij, Utrecht, 2007.
- Danielewski, Mark Z., *Het Kaartenhuis*, Amsterdam: De bezige bij, 2008.
- Doroshenko, Peter, Luk Lambrecht en Eva Wittocx, *John McCracken*, Gent: S.M.A.K., 2004.
- Gulshan, Ara Khan, *Vital Materiality and Non-Human Agency: An Interview with Jane Bennett*, London: Palgrave Macmillan, s.d..
- Holthof, Marc, *Nature Morte/Nature Vivante*, 2019.
- Koerse, Willem, *De grenzeloze stad: Filosoferen over mensen, stad en tijd*, Bussum: uitgeverij Thoth, 1997.
- Merkx, Frank en Dave Warnier, *Things That Can Only Be Seen by the Effect They Have on Their Surroundings*, 2019.
- Merleau-Ponty, Maurice, *Fenomenologie van de waarneming*, Amsterdam: Ambo, 1997.
- Merleau-Ponty, Maurice, *Lof der wijsbegeerte: wat de filosoof tot filosoof maakt is de beweging die aldoor van kennis terugleidt naar wetendheid en van onwetendheid naar kennis*, Amsterdam: uitgeverij Boom, 1979.
- Michael Faudet, *Dirty Pretty Things*, Missouri: Andrews McMeel Publishing, 2016.
- Pil, Lut, Merel Cremers, Bram van Breda, An-Valerie Vandromme, *Dialogues between object and space*, Gent: LUCA School of Arts, 2019.
- Sunmin, Haemin, *The Things Can See Only When You Slow Down: How to Be Calm and Mindful in a Fast-Paced World*, New York: Penguin Books, 2012.
- Tanaë (2018). Still Beautiful. Op Introspection. Hollogne-sur-Geer: G-Major Records.
- Theys, Hans, *Over vorm: flower power deel twee*, Gent: Croxhapox, 2009.
- Tarkovski, Andrei, *De verzegelde tijd*, Groningen: Historische Uitgeverij, 2012.
- Weijnen, A.A., *Prisma woordenboek: Nederlands*, Utrecht: Het Spectrum, 2007.

DIGITALE BRONNEN

- Boutros, Charbel-joseph H., "text bio", s.d.. Geraadpleegd op 17 maart 2020 op <http://www.charbeljosephageboutros.com/Site/text-bio.html>
- Capenberghs, Joris, "Het ritme van de lijn: Een tentoonstelling van Waclaw Szpakowski", 1992. Geraadpleegd op 29 januari 2020 op <https://www.dewitteraaf.be/artikel/detail/nl/71>
- Christiaens, Kris, "Ruimteafval: een tikkende tijdbom", s.d.. Geraadpleegd op 22 december 2019 op <https://www.spacepage.be/artikelen/ruimtevaart/algemene-info/ruimteafval-een-tikkende-tijdbom>
- De Clercq, Dieter, "John McCracken", 2004. Geraadpleegd op 4 februari 2020 op <https://www.dewitteraaf.be/artikel/detail/nl/2872>
- Deboosere, Frank, "De nachthemel in december 2019", s.d.. Geraadpleegd op 7 december 2019 op <https://www.frankdeboosere.be/nachthemel/december.php>
- Dekyndt, Edith, "Thing Happen to Things", 1999. Geraadpleegd op 10 februari 2020 op <http://www.edithdekyndt.be/sites/default/files/attached-files/1999%20LIVRET%20Supérieure1999%20.pdf>
- Jaffrès, Katell, "Charbel-joseph H. Boutros: Les Modules – Fondation Pierre Bergé – Yves Saint Laurent", 2014. Geraadpleegd op 16 februari 2020 op <https://www.palaisdetokyo.com/en/event/charbel-joseph-h-boutros>
- JongerenWerkgroep voor Sterrenkunde, "maan", s.d.. Geraadpleegd op 28 november 2019 op <https://www.sterrenkunde.nl/index/encyclopedie/maan.html>
- Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, "Hoe komt het dat sterren licht geven?", 2008. Geraadpleegd op 3 november 2019 op <https://www.ikhebeenvraag.be/vraag/2005/Hoe-komt-het-dat-sterren-licht-geven>
- Olynyk, Kim, "Edith Dekyndt", 2007. Geraadpleegd op 16 februari 2020 op https://search-proquest-com.luca.ezproxy.kuleuven.be/artspremium/docview/215547634?rfr_id=info%3Axri%2Fsid%3Aprimo
- Peters, Rik, "Merleau-Ponty: de belichaamde blik", 2015. Geraadpleegd op 31 januari 2020 op http://www.metropolism.com/nl/features/23906_merleau_ponty_de_belichaamde_blik
- Rebergen, Elke, "Maurice Merleau-Ponty: De wereld waarnemen", 2017. Geraadpleegd op 31 januari 2020 op <https://www.onderwijsfilosofie.nl/de-wereld-waarnemen/>
- s.n., "10 Weetjes over onze buurplaneet Venus", s.d.. Geraadpleegd op 2 november 2019 op <https://www.alletop10lijstjes.nl/10-weetjes-over-onze-buurplaneet-venus/>
- s.n., "Gilles Deleuze", s.d.. Geraadpleegd op 27 maart 2020 op <https://www.filosofie.nl/gilles-deleuze.html>
- s.n., "Top 10 fascinerende feiten over zwarte gaten", s.d.. Geraadpleegd op 9 november 2019 op <https://www.alletop10lijstjes.nl/top-10-feiten-over-zwarte-gaten/>
- S.n., "What makes Hans Haacke's Condensation Cube timeless?", 2019. Geraadpleegd op 16 februari 2020 op <https://publicdelivery.org/hans-haacke-condensation-cube/>
- Schilling, Govert, "Donkere materie en donkere energie", s.d.. Geraadpleegd op 9 november 2019 op https://www.allesoversterrenkunde.nl/!/sterrenkunde/stoomcursus/_detail/gli/donkere-materie-en-donkere-energie/
- Schilling, Govert, "Kunnen we sterren zien die niet meer bestaan?", s.d.. Geraadpleegd op 9 november 2019 op https://www.allesoversterrenkunde.nl/!/sterrenkunde/vraag-en-antwoord/_detail/gli/kunnen-we-sterren-zien-die-niet-meer-bestaan/
- Schilling, Govert, "Wat is donkere materie?", s.d.. Geraadpleegd op 9 november 2019 op https://www.allesoversterrenkunde.nl/!/sterrenkunde/vraag-en-antwoord/_detail/gli/wat-is-donkere-materie/
- Van Hal, George, "Reizen naar parallelle universa", 2013. Geraadpleegd op 8 januari 2020 op <https://newscientist.nl/blogs/reizen-naar-parallelle-universa/>
- Van Hal, George, "We leven in drie parallelle werelden tegelijk", 2013. Geraadpleegd op 8 januari 2020 op <https://newscientist.nl/nieuws/wij-leven-in-drie-parallelle-werelden-tegelijk/>
- Zurakhinsky, Michael, "Hans Haacke", s.d.. Geraadpleegd op 16 februari 2019 op <https://www.theartstory.org/artist/haacke-hans/>

Deze thesis is tot stand gekomen als een soort mentaal portret. Je kan hierin lezen wat me beziggehouden heeft doorheen mijn masterproject. Het legt mijn onzekerheden, twijfels, gedachtengangen bloot als onderdeel van het werkproces. De periode van twijfels zorgt voor een 'pauzeknop', de pauze om na te denken evenals de pauze die verplicht plaatsvond door de *lockdown* tijdens de Coronacrisis van maart - mei 2020. In de periode van '*social distancing*' kwam ik tot een diepere gelaagdheid binnen mezelf. Voor mij was het belangrijk om mijn eigen werkmethode, fictie, theorie en actua met elkaar te verbinden.

Dit schrift leidde tot een diepere betekenis en evolutie binnen mezelf. De taal die ik gevormd heb als kunstenaar wil ik in al zijn betekenis lezen. Ik sluit me aan bij het reizen naar een weg in plaats van te telegraferen naar het 'einddoel' - een einddoel is volgens mij enkel een ideologische opvatting van de maatschappij. Dit staat voor mij tegenover de dynamische werkelijkheid. Het leven is een **labyrint**, met oneindige wegen binnen de eindigheid van het bestaan. Laat jezelf toe om te dwalen en te verdwalen...

